

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека імені М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

ТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ З ПИТАНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ

Випуск 4: Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном

Київ 2024

Тематичний огляд періодичних видань з питань вищої освіти в Україні та за кордоном / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, НауКиїв б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. В. Матюха ; за заг. ред. І. Тіщенко. – Київ : [б. в.], 2024. – Вип. 4 : Реформування вищої освіти в Україні. – 69 с.

Представлено огляд наукових статей освітнього спрямування з фондів Наукової бібліотеки імені М. Максимовича. Огляд має систематизувати і поширювати сучасні наукові знання для покращення якості освіти здобувачів, аспірантів, фахівців європейського і світового рівня, також для інтелектуального та особистісного розвитку. Містить нормативні документи в галузі освіти та науки, наукові статті викладачів закладів вищої освіти України та інших країн, матеріали з монографій, конференцій та інші документи. Розраховано на викладачів, науковців, аспірантів, студентів.

ЗМІСТ

Нормативні документи в галузі освіти та науки.....	4
Історія вищої освіти та науки.....	4
Реформування вищої освіти в Україні.....	5
Інноваційна діяльність закладів ВНЗ України.....	38
Вища військова освіта.....	62
Вища медична освіта.....	64
Вища мистецька освіта.....	65
Фахова вища філологічна освіта.....	67
Юридична освіта.....	68

Нормативні документи в галузі освіти та науки

1. **Питання** спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку і Міжнародною асоціацією розвитку проекту "Підвищення доступності та стійкості освіти в умовах кризи в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 липня 2024 р. № 660-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 25 лип. (№ 150). – С. 8.

2. **Про затвердження** Методики оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України : постанова Кабінету міністрів України від 2 серпня 2024 р. № 866 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 3 серп. (№ 157). – С. 3.

3. **Про призначення** академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти на перший семестр 2024/25 навчального року // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 12 верес. (№ 185). – С. 7.

Розпорядження від 6 вересня 2024 р. № 856-р.

4. **Про реорганізацію** Державного університету інфраструктури та технологій : розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 р. № 727-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 9 серп. (№ 161). – С. 5.

5. **Про розподіл** у 2024 році коштів з рахунка для задоволення потреб освіти і науки, відкритого Міністерством освіти і науки в Національному банку, на задоволення потреб у забезпеченні безпечного освітнього середовища : постанова Кабінету міністрів України від 18 липня 2024 р. № 826 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 24 лип. (№ 149). – С. 4.

Історія вищої освіти та науки

6. **Білецький О.** Історіографічний огляд на національну освіту Лівобережної України на зламі століть (XIX – початок XX) / О. Білецький, С. Лісняк // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 217–224.

7. **Жовта І.** Дозвілля вихованок інститутів шляхетних дівчат на території України за джерелами особового походження (XIX ст.) / І. Жовта, А. Кізлова // Уманська старовина. – Умань, **2024**. – Вип. 11. – С. 5–19.

8. **Історія** аграрної освіти в Україні на період створення ХІМЕСГУ / О. Сіняєва, М. Крекот, Т. Сичова, А. Сичов, О. Завгородній, О. Сіняєва // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 102–106.

9. **Петрощук Н.** Розвиток форм та змістового наповнення підвищення кваліфікації педагогів (кінець ХІХ ст. – початок ХХІ ст.) / Н. Петрощук, О. Матвійчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 128–132.

10. **Чуткий А.** Повсякденне життя вищої школи Києва у роки Першої світової війни: зміни в кадровій політиці та матеріальному становищі студентів / А. Чуткий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Т. 39. – С. 175–195.

11. **Чуткий А.** Розвиток вищої освіти в Києві за часів української держави / А. Чуткий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Т. 42. – С. 282–297.

Реформування вищої освіти в Україні

12. **Алексієвець Л.** Інтеграція України у європейську систему освіти на початку ХХІ ст. крізь призму співпраці з європейським фондом освіти / Л. Алексієвець, Т. Петрик, Ю. Петрик // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 1 (5). – С. 71–82.

13. **Аспірантів-контрактників** можна буде мобілізувати // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 1–15 лип. (№ 27/28). – С. 14.

Аномально велика кількість чоловіків призовного віку, які вирішили податися в науку в останні два роки, спонукала МОН змінити підходи вступу до аспірантури. Про це повідомив міністр освіти і науки Оксен Лісовий у Facebook.

14. **Астахова К.** Корпоративна політика та корпоративна робота сучасного університету: особливості взаємодії внутрішніх стейкхолдерів / К. Астахова // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 14–17.

15. **Астахова К.** Університетські спільноти та їх роль в умовах дифузності сучасної освіти / К. Астахова // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 12–13.

16. **Бабак С.** Уряд готує постанову, яка експериментально запровадить гранти на навчання у закладах вищої освіти / С. Бабак // Голос України. – Київ, **2024**. – 4 лип. (№ 72). – С. 5.

17. **Багно Ю.** Деякі питання організації практико орієнтованого навчання в закладах вищої освіти / Ю. Багно // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 134–139.

18. **Бачієва Л.** Модель формування віртуальної мобільності фахівців харчової галузі / Л. Бачієва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 122–127.

19. **Благовестова О.** Організація дистанційного навчання при викладанні комп'ютерних дисциплін для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 "Архітектура та містобудування" / О. Благовестова, О. Печерцев // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 28–32.

20. **Бовдуй С. П.** Освіта і наука України у контексті філософії освіти / С. П. Бовдуй, Г. Ю. Лук'янова // Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 кіслєва 5782 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти «Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т "Бейт-Хана"»" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (голов.) та ін.]. – Дніпро, **2021**. – С. 39–44.

21. **Бовт О.** Формування громадянської компетентності майбутнього викладача закладу вищої освіти / О. Бовт // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 144–152.

22. **Бойко Г. А.** Методичні рекомендації щодо формування в майбутніх фахівців з харчових технологій англомовної компетентності в монологічному мовленні в процесі самостійної роботи / Г. А. Бойко // Іноземні мови. – Київ, **2024**. – № 2 (118). – С. 54–58.

23. **Бойко Н. С.** Психологічні технології оптимізації іміджу викладачів освітньої організації / Н. С. Бойко // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 2 (78). – С. 32–37.

24. **Бондар Г.** Особливості формування міжкультурної комунікативної компетенції студентів у процесі навчання іноземних мов у ЗВО / Г. Бондар // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 24–27.

25. **Бондаренко Н.** Академічна доброчесність: чи будуть відраховувати за плагіат? / Н. Бондаренко // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–31 лип. (№ 29/30). – С. 19.

Верховна Рада України планує посилити покарання за порушення академічної доброчесності.

26. **Борисенко Н.** Моніторинг виховної діяльності закладу вищої освіти: маркери успіху / Н. Борисенко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 29–34.

27. **Брехунець Н.** Діджиталізація навчального процесу в українських закладах вищої освіти (на прикладі освітньої платформи Moodle) / Н. Брехунець // Часопис української історії. – Київ, **2022**. – Вип. 46. – С. 59–68.

28. **Буйняк М.** Культура спілкування як складова професійної компетентності майбутніх корекційних педагогів / М. Буйняк, С. Михальська // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 7–13.

29. **Варнавська І.** Цифрові платформи професійної освіти: дистанційна форма в умовах повномасштабної агресії 2022–2024 років / І. Варнавська, Р. Чепок // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 5. – С. 12–18.

30. **Василенко В. Ю.** Основні напрями просування вебсайту закладу вищої освіти в умовах цифрової трансформації суспільства / В. Ю. Василенко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2023**. – Вип. 64. – С. 177–187.

31. **Велика А.** Реалізація компетентнісного підходу при викладанні хімічних дисциплін здобувачам вищих медичних закладів освіти / А. Велика // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 88–96.

32. **Вишківська В.** Технологія проектування освітнього процесу: аналіз теоретичних передумов і алгоритм реалізації / В. Вишківська, Є. Прокоф'єв, О. Ілішова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 86–91.

33. **Вітовецький В. О.** Аналіз проблем та перспективи розвитку вищої освіти в системі ДСНС / В. О. Вітовецький // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 7, квіт. – С. 218–223.

34. **Волошин Г. Р.** Особливості самозахисту як неюрисдикційної форми захисту прав здобувачів освіти / Г. Р. Волошин // Економіка. Фінанси. Право. – Київ, **2024**. – № 4. – С. 158–161.

35. **Вонсович С.** Сучасні технології навчальної діяльності у ЗВО: вимоги постіндустріального суспільства / С. Вонсович // Проблеми дидактики історії. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 14. – С. 223–231.

36. **Галата С.** Премія EMS – у випускника КНУ / С. Галата // Світ. – Київ, **2024**. – Лип. (№ 27/28). – С. 8.

Данило Радченко, випускник Механіко-математичного факультету КНУ ім. Тараса Шевченка і ще 9 математиків з усього світу стали лауреатами European Mathematical Society. Конгрес товариства збирається раз на 4 роки, щоб відзначити молодих математиків (до 35 років), які зробили винятковий внесок у науку. Нині Данило є науковим співробітником французького CNRS при Лабораторії Поля Пенлеве в Лілльському університеті. Нагороду він отримав "За побудову оптимальних сферичних схем і основоположний внесок у нову область інтерполяції Фур'є, а також за фундаментальний внесок у теорію полілогарифмів". За повідомленням EMS, "попри свою молодість, Данило Радченко вже зробив фундаментальний внесок у науку. Він мав справу з теорією полілогарифмів, яка пройшла шлях від відносної цікавості в кількох областях математики та фізики, наприклад, у нових методах розрахунку того, що відбувається в прискорювачах елементарних частинок розв'язання (разом з Андрієм Бондаренком і Мариною Вязовською, медаль Філдса 2022) задачі оптимального пакування куль у 24-вимірному просторі. Їхнє вирішення тісно пов'язане з проблемами кодування повідомлень і протоколом, який NASA використовувало для зв'язку з зондами «Вояджер»".

37. **Гарань Н.** Мережеві технології як засіб фахової підготовки майбутніх викладачів в умовах магістратури / Н. Гарань, Є. Погосов, Лі Ченсі // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 110–120.

38. **Гарань Н.** Практичні аспекти використання технологій штучного інтелекту під час фахової підготовки здобувачів закладу вищої освіти / Н. Гарань, М. Осика, М. Лян // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 151–162.

39. **Гаращук О.** Моделювання майбутнього сталого розвитку: освітнє середовище його забезпечення / О. Гаращук, В. Куценко // Вісник економіки. – Тернопіль, **2024**. – Вип. 1 (111), січ.-берез. – С. 8–20.

40. **Гевко В.** Урочиста посвята у студенти / В. Гевко // Голос України. – Київ, **2024**. – 4 верес. (№ 116). – С. 5.

2 вересня 2024 р. в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя відбулася одна з найважливіших подій навчального року – Урочиста посвята у студенти.

41. **Горбатюк Р.** Підготовка майбутніх педагогів професійного навчання у галузі транспорту в педагогічних закладах вищої освіти: стан, проблеми, перспективи / Р. Горбатюк, І. Гевко, С. Сіткар // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 62–67.

42. **Гребешкова О. М.** Підприємницькі наміри студентів в Україні: гендерні аспекти / О. М. Гребешкова, О. Г. Малярчук, І. В. Кубарева // Бізнес Інформ. – Харків, **2024**. – № 1 (552). – С. 132–139.

43. **Григоренко В.** Активні методи навчання у формуванні цифрової компетентності бакалаврів з інженерії програмного забезпечення / В. Григоренко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 180–183.

44. **Гришина Ю.** Лідерами за кількістю поданих заяв на вступ є університети Львова, Києва та Харкова / Ю. Гришина // Голос України. – Київ, **2024**. – 14 серп. (№ 101). – С.8.

45. **Грудинін Б.** Використання результатів роботи метеорологічного апаратурно-програмного комплексу в освітньому процесі зі студентами фізико-математичних спеціальностей закладів вищої освіти / Б. Грудинін // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 29. – С. 19–24.

46. **Губченко В.** Організація освіти в умовах війни: рекомендації міжнародних організацій та управлінський аспект / В. Губченко // Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. – Переяслав, **2024**. – Вип. 7. – С. 22–33.

47. **Давидов Д.** Досвід упровадження проблемного навчання в практику закладів вищої освіти / Д. Давидов // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 168–174.

48. **Дащенко Ю.** Педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності у вищій педагогічній освіті / Ю. Дащенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – 2023. – Вип. 1 (17). – С. 9–13.

Представлено результати огляду джерел для з'ясування суті понять "здоров'язбережувальна компетентність" і "здоров'язбережувальна педагогіка". Розглядається проблема формування у здобувачів вищої педагогічної освіти здоров'язбережувальної компетентності та встановлюються педагогічні умови її формування.

49. **Дементьєва Т.** Складові педагогічного артистизму викладача / Т. Дементьєва // Новий колегіум : науковий інформаційний журнал : проблеми вищої освіти. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 88–90.

50. **Демчук О.** Дидактичний потенціал змішаної форми організації освітнього процесу щодо індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів / О. Демчук // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 14–19.

51. **Деревянчук О.** Реалізація STEM-проєкту "Моделювання просторових зображень правильних багатогранників" як засіб розвитку

творчого мислення здобувачів освіти / О. Дервянчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 91–100.

52. **Деркач О.** Університетська автономія – між ідеєю та практикою / О. Деркач // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – **2023**. – Вип. 1 (17). – С. 13–16.

53. **Добров Г. М.** Центральні проблеми організації та управління науковими дослідженнями / Г. М. Добров // Наука та наукознавство. – Київ, **2024**. – № 2 (124). – С. 18–25.

54. **Дослідження** провідних чинників на якість і ефективність підготовки майбутніх тренерів-викладачів фізичного виховання галузі ФКС серед науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти / С. Черненко, О. Дубовой, Т. Полулященко, Є. Журавель // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 98–110.

55. **Доценко С.** Імплементация штучного інтелекту в наукове середовище закладів вищої освіти України / С. Доценко, Т. Собченко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 11–16.

56. **Дудка Т.** Розвиток креативності студентів гуманітарних спеціальностей / Т. Дудка, В. Гребенюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 51–55.

57. **Дьолог О.** Мовознавчі пошуки викладачів Української господарської академії в міжвоєнній Чехословаччині / О. Дьолог // Міжнародна науково-практична конференція "Закордонне українство: від дослідження історії до прогнозу розвитку" : 26 квіт. 2024 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Каф. країнознавства та туризму, Каф. історії світ. українства [та ін. ; упоряд.: І. Винниченко]. – Київ, **2024**. – С. 103–106.

58. **Дьячук І. В.** Просування освітніх послуг ЗВО: підвищення ефективності digital-маркетингу через індивідуалізацію та персоналізацію / І. В. Дьячук // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 12, черв. – С. 96–101.

59. **Європейський** дослідницький простір як орієнтир розвитку освіти і науки в Україні / О. Топузов, О. Локшина, А. Джурило, О. Шпарик // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 5–19.

60. **Єфіменко Р.** Дослідження проблеми формування професійного іміджу фахівця вищої школи / Р. Єфіменко, Н. Самойленко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С.197–202.

61. **Желанова В.** Контексти інноваційності сучасної вищої освіти: рівнева ієрархія / В. Желанова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54).– С. 53–57.

62. **Железнякова Е. Ю.** Цифрова платформа як інструмент цифровізації освіти / Е. Ю. Железнякова, І. В. Зміївська // Бізнес Інформ. – Харків, **2024**. – № 3 (554). – С. 129–135.

63. **Жигірь В.** Застосування активних методів навчання у викладанні дисциплін електроенергетичного циклу в закладах вищої освіти / В. Жигірь, С. Онищенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 7–11.

64. **Жиленко М.** Організація науково-дослідної практики магістрів спеціальності 011 із використанням технологій дистанційного навчання / М. Жиленко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. –2023. – Вип. 1 (17). – С. 17–22.

65. **Журавель Ю. В.** Аналіз розвитку сфери освіти в Україні в контексті доступності та безоплатності освітніх послуг / Ю. В. Журавель // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – Львів, **2021**. – Вип. 6 (152). – С. 17–24.

66. **Журавель Ю. В.** Конкурентні переваги закладів освіти України у глобальному мобільному просторі / Ю. В. Журавель, І. І. Григоруk // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – Львів, **2022**. – Вип. 1 (153). – С. 32–38.

67. **Забезпечити** гарантовані освітні можливості // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 4 верес. (№ 179). – С. 1–2.

Один із напрямів освітніх змін – трансформація вищої школи. Зокрема, уряд запроваджує пілотний проєкт надання студентам державних грантів та індивідуальні освітні траєкторії для студентів: більше свободи, більше вибору, більше академічної мобільності.

68. **Завальнюк О.** Організація вивчення новітньої історії України на історичному факультеті сучасного українського університету: з досвіду роботи / О. Завальнюк // Проблеми дидактики історії. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 14. – С. 213–223.

69. **Замошнікова Ю. Р.** Проблемні питання розвитку академічної мобільності в Україні / Ю. Р. Замошнікова // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 9, трав. – С. 172–176.

70. **Засєкіна Т.** Професійна підготовка вчителів природничої освітньої галузі до експериментальних досліджень у закладах загальної середньої освіти / Т. Засєкіна, І. Трускавецька // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 74–80.

71. **Зіміч А. О.** Інноваційні технології в освіті та роль алгоритмів штучного інтелекту у персоналізації навчання / А. О. Зіміч, Т. В. Корпач, О. А. Лопухович // Студентський науковий вісник. – Луцьк, **2024**. – Вип. 51. – С. 8–15.

72. **Зміївський Г.** Використання відеоматеріалів в онлайн-навчанні з "Тактичної підготовки": дискурс проблеми / Г. Зміївський, В. Пугач // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 80–82.

73. **Іваницька Д.** Національна школа реставраційної освіти на тлі світового досвіду / Д. Іваницька // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін. ; упоряд. С. Луць ; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2024**. – С. 61–63.

74. **Іваницька О.** Академічне менторство у закладах вищої освіти України / О. Іваницька // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 63–66.

Формування освітнього середовища у закладах вищої освіти (ЗВО) України відбувається за принципом студентоцентризму, що передбачає особистісний підхід як до освітнього процесу, так і до соціокультурної адаптації та розвитку студентів. Впровадження менторських програм у ЗВО дає можливість індивідуалізувати освітній процес згідно потреб кожного студента, зокрема, одночасно, об'єднавши усіх студентів у спільних прагненнях та потребах.

75. **Іващенко О.** Шляхи формування мотивації вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти ДСНС України / О. Іващенко, Ю. Ненько // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 5. – С. 31–36.

76. **Ілішова О.** Формування готовності майбутніх педагогів до проектної діяльності як необхідна умова підвищення рівня професійної компетентності / О. Ілішова, В. Товстоган, Є. Козлов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 61–65.

77. **Імплементуючи** кращі міжнародні практики з європейських студій: досвід Львівського національного університету імені Івана Франка / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.] ; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 39–62.

Академічний модуль Жана Моне "Субнаціональний вимір ЄС" був одним із двох перших проектів Жана Моне у Львівському національному університеті (ЛНУ) імені Івана Франка у 2014 р. Слід зазначити, що регіональний вимір став формуючим аспектом політики України щодо Європейського Союзу, тому основною метою цього проекту було поовому поглянути на різноманітні виклики, пов'язані з регіонами ЄС, і зрозуміти, як субнаціональний фактор може підтримувати чи бути викликом політиці України щодо Європейського

Союзу.Його запровадження допомогло змістити переважний акцент в університетських курсах і на наднаціональному, і на національному рівнях у межах ЄС і надати більш точні та повні знання про субнаціональні регіони ЄС.

78. **Інноваційні** підходи формування цифрового етикету майбутніх педагогів в умовах трансформації освіти / О. Волошина, С. Кізім, В. Кобися, А. Кобися, О. Пінаєва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 127–133.

79. **Кабанова М. Р.** Про деякі особливості навчання іноземних мов у нелінгвістичних закладах вищої освіти в Україні / М. Р. Кабанова // Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 кіслева 5782 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти "Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т "Бейт-Хана" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (гол.) та ін.]. – Дніпро, **2021**. – С. 91–92.

80. **Камардаш Н.** Хьютагогіка та її місце в сучасній парадигмі освіти / Н. Камардаш // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 207–212.

Хьютагогіка – напрямок в теорії навчання, сучасне вчення про безперервну освіту як стиль життя, вчення про самоосвіту як провідну форму освіти. Має за мету навчання на свій власний розсуд, самовизначене навчання (self-determined learning), була запропонована австралійцями Стюартом Хасе (Stewart Hase) і Крісом Кеньйоном (Chris Kenyon) з Університету Південного Хреста як продовження розвитку андрагогіки.

81. **Каменська І.** Реалізація компетентнісного підходу при підготовці майбутніх фахівців професійної освіти (транспорт, охорона праці) / І. Каменська // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С.213–216.

82. **Карабін О.** Теоретико-методологічні засади розвитку критичного мислення майбутніх учителів інформатики / О. Карабін // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 34–39.

83. **Касаткін О.** Вплив інформаційних технологій на сучасну літературну освіту України / О. Касаткін // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 217–226.

84. **Квас О.** Американський досвід лідерства для закладів фахової передвищої та вищої освіти України / О. Квас // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 31–34.

85. **Кідалова М. М.** Емоційні та поведінкові трансформації особистісних якостей першокурсників ЗВО в адаптаційний період навчання / М. М. Кідалова // Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 кіслева 5782 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти "Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т "Бейт-Хана" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (голова) та ін.]. – Дніпро, **2021**. – С. 93–97.

86. **Кірін Р. С.** Національний характер екологічної та екологізованої освіти: сучасні правові вимоги і проблеми / Р. С. Кірін // Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 кіслева 5782 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти «Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т «Бейт-Хана»" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (гол.) та ін.]. – Дніпро, **2021**. – С. 49–58.

87. **Коваль О. С.** Загальний огляд аспектів досягнення якісної освіти під час дистанційного навчання / О. С. Коваль // Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 кіслева 5782 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти «Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т «Бейт-Хана»" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (гол.) та ін.]. – Дніпро : Акцент, **2021**. – С. 162–167.

88. **Козиренко С.** Формування office skills здобувачів вищої освіти у процесі професійної підготовки / С. Козиренко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 66–69.

89. **Козубовська І.** Формування професійної спрямованості майбутніх фахівців соціономічної сфери / І. Козубовська, Р. Козубовський, О. Смух // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 78–82.

90. **Комітет** з питань освіти, науки та інновацій заслухав інформацію про результати складання здобувачами вищої освіти єдиного вступного іспиту у 2024 році за результатами основної та додаткової сесій // Голос України. – Київ, **2024**. – 31 серп. (№ 114). – С. 6.

91. **Конгруентність** змісту вищої освіти сучасним вимогам / В. В. Вишнівський, М. П. Гніденко, С. В. Прокопов, С. О. Серих // Наукові записки Державного університету телекомунікацій. – Київ, **2024**. – № 1 (5). – С. 20–25.

92. **Кондратюк А.** Застосування інноваційних освітніх технологій при викладанні іноземної мови для здобувачів вищої освіти / А. Кондратюк, В. Малик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 54–60.

93. **Кононов О.** Зміст практико орієнтованого навчання в системі підготовки майбутніх учителів фізичної культури / О. Кононов // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 226–232.

94. **Коркішко А.** Забезпечення вмотивованості магістрів педагогіки вищої школи через наповнення змісту навчання спеціальними іміджезорієнтованими знаннями як умова ефективного формування професійного іміджу / А. Коркішко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 120–129.

95. **Коркішко О.** Характеристика понятійного поля дослідження проблеми розвитку комунікативної компетентності майбутнього викладача засобами дистанційних технологій в освітньому просторі закладу вищої освіти (за матеріалами кваліфікаційної роботи) / О. Коркішко, Я. Топольник, О. Троценко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 7–15.

96. **Кричківська О.** Проблеми та перспективи підготовки іноземних студентів у закладах вищої освіти / О. Кричківська, Г. Зварич // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 2 (6). – С. 74–84.

97. **Кубай М.** Особливості опанування іншомовної лексики студентами немовних вищих закладів освіти / М. Кубай, Я. Коляска // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 128–133.

98. **Кузьменко Н.** Освітні технології у викладацькій практиці – важливий інструмент якості освіти у вищій школі / Н. Кузьменко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 1 (17). – С. 23–28.

99. **Кулик Н.** Японія стає ближчою / Н. Кулик // Світ. – Київ, **2024**. – Серп. (№ 29/30). – С. 3.

Японія активно підтримує Україну. Впродовж короткого часу у липні українські університети відвідала делегація японської організації зовнішньої торгівлі JETRO (Japan External Trade Organization) та освітянська делегація на чолі з міністром освіти, культури, спорту, науки та технологій Японії Масахіто Моріяма. JETRO зацікавилась стартапами КПІ У КПІ відбулася зустріч представників вишу з делегацією японської організації зовнішньої торгівлі JETRO, яка активно підтримує бізнес за кордоном, зокрема в університетах. Візит до КПІ був ініційований саме JETRO. Японці хотіли дізнатися про стартапи, народжені в університеті, про те, яку підтримку надає їм КПІ. Гостям показали презентацію Всеукраїнської інноваційної екосистеми Sikorsky Challenge Ukraine, розповіли про низку кращих університетських стартап-проектів, зокрема переможців Фестивалю у 2023 році. Вочевидь, почуте й побачене справило враження: делегація JETRO оголосила про намір відкрити у Києві офіс, який зосередиться на інноваціях та підтримці стартапів. Виконавчий віцепрезидент JETRO Казуя Накадзю висловив зацікавленість в інноваційних проєктах в галузях глибоких технологій (Deep Tech), зокрема матеріалознавства, полімерів, енергетики та штучного інтелекту. За його словами, 30 % інвестицій в Японії спрямовані на розвиток Deep Tech, а 2200 японських компаній шукають співпраці з іноземними стартап-компаніями.

100. **Кулик О.** Імерсивні технології навчання: зміна парадигми "освіта=навчання" – "освіта=становлення" / О. Кулик // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб. наук. праць. – Переяслав, **2024**. – С. 257–262.

101. **Кульчицький В.** Застосування інноваційних технологій в освітній діяльності в умовах змішаного навчання ЗВО / В. Кульчицький // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 1 (5). – С. 83–91.

102. **Кунденко Я.** Формування цінностей у освітньому просторі сучасної України / Я. Кунденко, О. Гаплевська // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 82–87.

103. **Курінна С.** Використання інтерактивних технологій у викладанні "Дошкільної освітології" на другому магістерському рівні вищої освіти майбутніх фахівців дошкільної освіти / С. Курінна, Я. Курінний, І. Темнікова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 209–216.

104. **Кутканич М.** Репозитарій як один із компонентів відкритої науки у закладі вищої освіти / М. Кутканич // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2024**. – № 2 (36). – С. 8–11.

105. **Кучеренко О.** Формування професійної компетентності майбутніх викладачів вищої освіти / О. Кучеренко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 263–268.

106. **Кушнірук С.** Педагогічна фасилітація як необхідна складова ефективності впровадження технологій групової діяльності / С. Кушнірук, І. Кушнірук // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 269–278.

107. **Легкобит М.** Естетична культура майбутнього педагога як складова його професійної підготовки / М. Легкобит, О. Хмельницька // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих : зб. наук. пр. – Переяслав, **2024**. – С. 278–284.

108. **Ловчук Ю.** Розвиток мотивації до вивчення англійської мови в здобувачів вищої освіти. / Ю. Ловчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024.** – № 4 (224), квіт. – С. 153–157.

109. **Малихін О.** Понятійно-категорійне поле психолого-педагогічної проблеми стратегізації іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти / О. Малихін, Ю. Бондарчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024.** – № 3 (223), берез. – С. 35–40.

110. **Малихін О.** Психолого-дидактичний алгоритм індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання / О. Малихін, О. Демчук // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024.** – № 1. – С. 45–52.

111. **Марковець О. В.** Інформаційне забезпечення тьютора в закладах вищої освіти / О. В. Марковець, У. Р. Ковальчук, Р. Б. Кравець // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2023.** – Вип. 64. – С. 143–160.

112. **Мартінова Р.** Вивчення іноземних мов як засобу міждержавного спілкування на початку ХХ століття на основі прямих методів навчання / Р. Мартінова // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024.** – № 1. – С. 121–131.

113. **Марушкевич А.** Формування академічної доброчесності в університетському середовищі / А. Марушкевич // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – **2023.** – Вип. 1 (17). – С. 37–40.

114. **Мешко Г.** Формування професійної стресостійкості майбутніх менеджерів як умови їх конкурентоспроможності / Г. Мешко, О. Мешко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024.** – Вип. 1 (54). – С. 124–128.

115. **Моренцова А.** Метод проектів та його роль при вивченні іноземних мов студентами немовних спеціальностей / А. Моренцова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024.** – № 4 (224), квіт. – С. 143–147.

116. **Наголюк М.** Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для самостійного вивчення англійської мови молодшими інспекторами прикордонної служби / М. Наголюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 151–159.

117. **Надім'янова Т.** Формування у майбутніх педагогів компетентнісного підходу до професійної діяльності в кризових умовах / Т. Надім'янова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 112–117.

118. **Наставництво** як інструмент адаптації персоналу у закладах вищої освіти: досвід і моніторинг результатів впровадження / В. Міляєва, Т. Пантюк, Ж. Савич, О. Кекош // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 21–25.

119. **Нищак Д.** Зміст та структура готовності майбутніх учителів технологій до використання цифрових освітніх ресурсів у професійно-педагогічній діяльності / Д. Нищак // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 141–146.

120. **Новіцька І. В.** Освіта як об'єкт адміністративно-правового регулювання / І. В. Новіцька // Економіка. Фінанси. Право. – Київ, **2024**. – № 4. – С. 59–62.

121. **Нохріна І.** Соціальна успішність як складова активності студентської молоді / І. Нохріна, А. Котелевець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 141–144.

122. **Оверченко М.** Роль міжнародних та громадських організацій у подоланні освітніх втрат в Україні / М. Оверченко // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 65–73.

Здійснено аналіз проблем, які виникають під час реалізації освітнього процесу в умовах російсько-української війни.

123. **Олійник О.** Інтерактивні методи навчання дисциплін суспільствознавчої галузі знань: теорія і практика / О. Олійник, О. Солошенко, М. Васильєва // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 72–79.

124. **Олійник О.** Цивільний захист як освітня компонента професійної освіти (з досвіду викладання в ХНПУ ім. Г. С. Сковороди) / О. Олійник, О. Солошенко, М. Васильєва // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 41–48.

125. **Омельченко Є.** Використання інтегративного підходу в системі вищої освіти / Є. Омельченко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 327–333.

Інтегративний підхід – це система, базована на інтеграції як провідному принципі побудови сучасних навчальних технологій, методик, яка характеризується комплексністю, узагальненістю змісту шляхом взаємовпливу, взаємопроникнення і взаємозв'язку різних дисциплін. Цей підхід охоплює всі елементи освітнього процесу і сприяє ефективному формуванню особистості майбутніх фахівців. Інтеграційний підхід в системі вищої освіти є надзвичайно важливим компонентом професійного становлення майбутніх фахівців.

126. **Оніщук М.** "Наше завдання «привити» судді відповідні навички і вміння відправлення правосуддя" / М. Оніщук; розмову вів Федір Ілляк // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–31 лип. (№ 29/30). – С. 6–9.

127. **Орлова О.** Формування умінь і навичок говоріння українською мовою у процесі публічного мовлення здобувачів вищої освіти / О. Орлова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 5. – С. 50–57.

128. **Педагогіка** та методика викладання технічних та фізико-математичних дисциплін / О. Сіняєва, М. Крекот, Т. Сичова, А. Сичов, О. Сіняєва, О. Завгородній // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 55–59.

129. **Перепелюк Т. Д.** Копінг-стратегії як чинник адаптації студентів до умов навчання під час війни / Т. Д. Перепелюк, Н. А. Харченко // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 3 (79). – С. 108–114.

130. **Петренко Т.** Компетентності крос-культурної комунікації учасників освітнього процесу в університеті: механізми та інструменти

комунікативного менеджменту / Т. Петренко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 61–65.

131. **Петрик К** Упровадження сучасних технологій під час підготовки майбутніх учителів початкових класів в умовах релокації університету / К. Петрик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 92–97.

132. **Підвищення** якості освіти в навчальних закладах МВС // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–30 черв. (№ 25/26). – С. 26–27.

На базі Національної академії внутрішніх справ департамент освіти, науки та спорту Міністерства внутрішніх справ України спільно з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти провели дводенний тренінг "Актуальні проблеми розбудови системзабезпечення якості освіти в закладах вищої освіти системи МВС".

133. **Поведа Т.** Професійний контекст навчання як базова складова підготовки майбутнього вчителя в університеті / Т. Поведа, Р. Поведа // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 29. – С. 141–146.

134. **Поліщук С.** Цифрові технології в основі управління закладами освіти, як основа їх конкурентоспроможності в сучасних умовах / С. Поліщук, О. Горбатюк // Проблеми дидактики історії. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 14. – С. 120–125.

135. **Поляк О.** Технології змішаного навчання в період кардинальних соціальних змін в Україні / О. Поляк, І. Войціх // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – **2023**. – Вип. 1 (17). С. 55–57.

136. **Попова Г.** Особливості підготовки майбутніх фахівців економічного профілю в сучасних умовах закладу вищої освіти / Г. Попова, Г. Кульбака // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 51–59.

137. **Попова Г.** Управлінська компетентність менеджера освіти: теоретичний аспект / Г. Попова, В. Гапанович // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 42–51.

138. **Проценко О.** Місце та роль ВІМ-технологій у комплексі освітніх послуг архітектурно-будівельної освіти / О.Проценко, В. Сопов // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 60–66.

139. **Прошкін В.** Інтеграція навчальної і науково-дослідницької діяльності в процесі формування конкурентоспроможності майбутніх педагогів / В. Прошкін, А. Штимак, С. Тополянський // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 158–161.

140. **Радомський І.** Ретроспективний аналіз сутнісних характеристик базових дефініцій проєктування у сфері освіти / І. Радомський // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 114–120.

141. **Радченко М.** Профілактика професійного вигорання викладачів в умовах змішаного навчання / М. Радченко, І. Прожога // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 162–166.

142. **Ребуха Л.** Навчання у вищій школі: формування управлінської компетентності у майбутніх педагогів / Л. Ребуха, Г. Зварич // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 1 (05). – С. 114–124.

143. **Ревтюк Є.А.** Дослідження процесів управління етичною політикою на прикладі українських університетів / Є.А. Ревтюк // Вісник соціально-економічних досліджень. – Одеса, **2021**. – № 2 (77). – С. 82–96.

144. **Редзюк Н.** Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання в процесі фахової підготовки / Н. Редзюк // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 387–392.

145. **Ржечицька С. А.** Законодавче і нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України / С. А. Ржечицька // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 69–75.

146. **Розсоха А.** Гуманітарна підготовка майбутніх фахівців із правознавства у закладах вищої освіти / А. Розсоха, Р. Чаруха // Сучасна освіта:

стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 392–397.

147. **Розуменко А.** Методичні особливості навчання вищої математики студентів нематематичних спеціальностей в кризових умовах (узагальнення досвіду роботи в умовах військового стану) / А. Розуменко, А. Розуменко, О. Удовиченко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 70–77.

148. **Романенко К. М.** Маркетингові інновації у процесі децентралізації публічного управління освітньою сферою в Україні / К. М. Романенко // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 8, квіт. – С. 208–211.

149. **Салімонович Л.** Хто-хто в рукавичці живе? Міністерство освіти та науки продовжує об'єднувати харківські виші під дахом більш рейтингових університетів / Л. Салімонович // Україна молода. – Київ, **2024**. – 28 лют. (№ 9). – С. 2.

Українська інженерно-педагогічна академія цього року, найвірогідніше, не набиратиме нових абітурієнтів. За наказом МОН цей виш потрапив до списку неперспективних і буде об'єднаний з Харківським національним університетом імені Василя Каразіна. Про рішення міністерства очільник Оксен Лісовий повідомив у фейсбуці. На його думку, в академії наразі забагато зайвих спеціальностей, що не відповідають її головному профілю – підготовці майстрів для професійно-технічних училищ. "Через брак ресурсів УПА не можерозвивати цей напрям повноцінно, що призводить, зокрема, і до впровадження непрофільних спеціальностей, – вважає посадовець. – Приєднання до ХНУ дасть можливість академії сфокусуватися саме на якісній підготовці фахівців, які надалі навчатимуть студентів українських профтехмах. Важливо: студенти продовжать навчання на тих самих умовах". Цікаво, що близько двох місяців тому до списку на ліквідацію потрапив разом з УПА і Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, але викладачам і студентам вдалося відстояти свою альма-матер.

150. **Самойленко Н.** Компетентнісний підхід до розвитку навичок майбутнього викладача закладу вищої освіти / Н. Самойленко, В. Карпінський,

Р. Кошіль // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 402–410.

151. **Самойленко Н.** Управління освітнім процесом у закладах вищої освіти / Н. Самойленко, Г. Легейда, Я. Сянчжен // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 416–424.

152. **Сахно А.** Розвиток вищої педагогічної освіти України на початку ХХІ ст. / А. Сахно, Н. Самойленко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 424–429.

153. **Саюк М.** Особливості підготовки освітніх лідерів за магістерською програмою в Університеті прикладних наук Стендена (Нідерланди) / М. Саюк // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 34–44.

154. **Саяпіна С.** Економічна компетентність майбутнього педагога: сутність і чинники формування в умовах ЗВО / С. Саяпіна, В. Данильченко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 60–69.

155. **Саяпіна С.** Колаборативне навчання як інтерактивний метод економічної освіти здобувачів у ЗВО / С. Саяпіна, О. Твердохліб // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 69–78.

156. **Северин Н.** Нові ігрові стратегії у освітньому процесі вищої школи / Н. Северин // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 55–60.

157. **Сельський П. Р.** Організація гібридного навчання іноземних студентів у змішаних академічних групах: проблеми та шляхи їх подолання / П. Р. Сельський, Т. І. П'ятковський, О. В. Покришко // Медична освіта. – Тернопіль, **2024**. – № 1 (103). – С. 66–70.

158. **Сергійчук О.** Сучасні напрями вдосконалення системи вищої освіти України / О. Сергійчук // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 429–435.

Прагнення до європейської інтеграції суттєво впливає на всі сфери життєдіяльності Української держави, включаючи й вищу освіту. Наразі Україна чітко окреслила орієнтири щодо входження в освітній та науковий простір Європи, активно здійснює модернізацію освітньої системи у

контексті вимог Болонської декларації. Підготовка педагогічних кадрів, їхнє професійне вдосконалення є важливою умовою модернізації вищої освіти.

159. **Серета Г.** Проблеми викладання іноземної мови в технічних закладах вищої освіти / Г. Серета // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 77–81.

160. **Сидоренко Т.М.** Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності освітніх установ / Т.М. Сидоренко, В.А. Заболотна // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – Київ, **2023**. – № 1/2 (41). – С. 50–55.

161. **Синекоп О.** Кооперативне онлайн навчання: диференційоване професійно орієнтоване іншомовне спілкування майбутніх ІТ фахівців / О. Синекоп // Освіта. Інноватика. Практика / М-во освіти і науки України ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 78–82.

162. **Слободянюк Л.** Професійна підготовка майбутніх бакалаврів з комп'ютерної інженерії в умовах мультидисциплінарності stem-освіти / Л. Слободянюк // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 29. – С. 31–35.

163. **Смілянська А.** Рішення про оптимізацію університетів має бути прозорим і обгрунтованим / А. Смілянська // Голос України. – Київ, **2024**. – 2 лют. (№ 23). – С. 6.

164. **Собченко Т.** Формування інфомедійної грамотності здобувачів вищої освіти як педагогічна проблема / Т. Собченко, С. Кириленко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 200–203.

165. **Сокирко О.** Освіта і суспільні перешкоди / О. Сокирко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 436–444.

Такі катаклізми, як пандемія COVID-19 чи російське вторгнення в Україну, неухильно вплинули на всі сфери життя людини. У центрі уваги сьогодні – людина і війна: вплив війни на людину взагалі, особливо на українців. Тому вкрай важливо відстежувати потреби учасників конкретних процесів, щоб мати можливість активно на них реагувати. Початок повномасштабного

російського вторгнення в Україну викликав подальші дебати щодо впровадження дистанційного та змішаного навчання.

166. **Солодовник Д.** Формування цифрової компетентності майбутніх менеджерів освіти за умов діджиталізації професійної підготовки / Д. Солодовник // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 451–457.

167. **Сорочан Л.** Передумови розробки інтегративного елективного курсу "Історія України англійською мовою": результати анкетування студентів 1 курсу / Л. Сорочан // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 5. – С. 80–86.

168. **Сорочинська Т.** Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя до формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей у закладі вищої педагогічної освіти / Т. Сорочинська, Т. Костолович // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 101–104.

169. **Соснова І.** Сутність педагогічної технології дистанційного навчання в системі післядипломної педагогічної освіти / І. Соснова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 90–98.

170. **Степанова Н.** Роль засобів народознавства у збереженні ментального здоров'я здобувачів освіти / Н. Степанова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 5. – С. 87–91.

171. **Стріха М.** Як нам оцінювати наукову роботу інститутів та вишів? Роздуми над проектом методики Державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження / М. Стріха // Світ : всеукраїнська газета для науковців та освітян. – Київ, **2024**. – Верес. (№ 33/34). – С. 4.

Ідеологами реформ у нашій науці упродовж останніх двох десятиліть виступають переважно представники природничих наук з достатньо високими публікаційними показниками й досвідом роботи в різних західних та східних університетах і лабораторіях. Цим людям притаманна віра у всевладдя наукометрії (дарма, що на Заході ця віра вже децю похитнулася і відбувається повернення від голої цифри до експертних оцінок – див., наприклад, Сан-Франциську декларацію про оцінювання наукових досліджень.

Але більшість наших активних "природничників" досі щиро вважають: треба тільки виробити добрі алгоритми, і ми дістанемо правдиву та об'єктивну оцінку й окремого вченого, і наукової установи чи вишу, і наукової системи держави в цілому. Фахівці МОН та залучені експерти зробили велику роботу, що може бути доброю основою для подальшого вдосконалення. Але й у запропонованому вигляді проєкт потребуватиме ще значного доопрацювання. Доопрацьовуючи, варто пам'ятати: стимулювання роботи передусім на іноземних замовників не сприятиме розв'язанню актуальних проблем нашої країни. А наша наука повинна працювати насамперед на свою державу та її суспільство, а не бути лише місцем розміщення випадкових (нехай навіть прибуткових) замовлень з усіх усюд.

172. **Танана С.** Особливості застосування цифрових додатків і платформ у викладанні іноземних мов у закладах вищої освіти / С. Танана // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С 457–463.

173. **Тардаскіна Т. М.** Інноваційні підходи до цифрової трансформації вищої освіти / Т. М. Тардаскіна // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – Київ, **2024**. – № 2 (45). – С. 91–98.

174. **Терещук С.** Штучний інтелект як драйвер інновацій в освіті / С. Терещук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 29. – С. 36–40.

175. **Тижневі освітянські та наукові новини** // Голос України. – Київ, **2024**. – 30 квіт. (№ 23 (75)). – С. 1, 7.

Парламент України прийняв Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті".

176. **Тижневі освітянські та наукові новини** // Голос України. – Київ, **2024**. – (30 серп. (№ 113)). – С. 3.

Верховною Радою України прийнято постанову "Про призначення у 2024 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук".

177. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – (1 верес. (№ 115)). – С. 8.

Міністерство культури та інформаційної політики України оголосило всеукраїнський Тиждень громадянського суспільства, який триватиме з 9 по 15 вересня 2024 року. Тиждень організовується відповідно до плану заходів щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки. Партнерами у проведенні Тижня виступають Секретаріат Кабінету Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, обласні військові адміністрації, а також команда проєкту "Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України".

178. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – (26 лип. (№ 89)). – С. 4.

Вступ 2024: відкрито можливість подання заяв для вступу на бакалавра. Триває подання заяв до ЗВО для вступу на бакалавра, магістра медичного, фармацевтичного, ветеринарного спрямувань.

179. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – (20 серп. (№ 105)). – С. 6–7.

Відбулося засідання Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій.

180. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – (9 лип. (№ 75)). – С. 6–7

181. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 29 черв. (№ 68 (120)). – С. 20.

Нещодавно відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

182. **Тижневі** освітянські та наукові новини // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 16 лип. (№ 80). – С. 6. ●

183. **Ткаченко Л.** Професійна підготовка майбутніх викладачів до роботи з цифровими інструментами / Л. Ткаченко // *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих*. – Переяслав, **2024**. – С. 470–477.

184. **Торба Б.** Контрактники зможуть навчатися безкоштовно / Б. Торба // *Юридичний вісник України*. – Київ, **2024**. – 1–15 верес. (№ 35/36). – С. 16–18.

185. **У Дія.** Освіта з'явився новий розділ, присвячений безбар'єрності // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 4 верес. (№ 116). – С. 7.

На платформі "Дія. Освіта" створено новий розділ, де представлені освітні продукти, пов'язані з безбар'єрністю, у межах якої з'являються посібники, освітні серіали тощо.

186. **Федотова І.** Порівняльний аналіз змісту освітніх програм підготовки магістрів спеціальності "Менеджмент" у вітчизняних закладах вищої освіти / І. Федотова, О. Криворучко // *Новий колегіум*. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 35–42.

187. **Франчук Т.** "Навчання через дослідження" як основа формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього вчителя історії / Т. Франчук // *Проблеми дидактики історії*. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 14. – С. 125–136.

188. **Хилько М. М.** Університет як середовище соціального партнерства / М. М. Хилько // *Розвиток українознавства в умовах повномасштабної російсько-української війни: від захисту культурної спадщини України до консолідації українців і світового українства: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. [(26.10.23 р., м. Київ, НДІУ)] / М-во освіти і науки України, НДІ українознавства, Від. укр. етнології; [авт.-упоряд. Ю. С. Фігурний]. – Київ, **2024**. – С. 239–243.*

189. **Хмельницька О.** Педагогічні умови формування прогностичної компетентності майбутніх менеджерів освіти / О. Хмельницька // *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих*. – Переяслав, **2024**. – С. 250–257.

190. **Ходжаян А.** Сумнівна слава Герострата або Університети як центри виховання інтелектуальної еліти / А. Ходжаян, В. Ільїн // *Освіта і суспільство*. – Київ, **2024**. – № 7 (76), лип. – С. 18–20.

Філософське есе про виховання національної еліти, місію університетів та реформаторське невігластво. Нині ми багато говоримо про європейський вибір України, про систему європейських цінностей, ведемо боротьбу за членство в Європейському Союзі. Але чи всі усвідомлюють, що ключову роль у структурі європейської культури відіграє сила розуму, інтелекту? В західноєвропейській

традиції розум є не лише абстрактною властивістю людини, що визначає її сутність.

191. **Холодняк О.** Компетентнісний підхід і здорова конкуренція – базис професійного розвитку викладацької майстерності фахівця у галузі гуманітарних і соціальних наук / О. Холодняк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 118–122.

192. **Цегельник Т.** Потенціал застосування цифрових технологій в освітньому середовищі ЗВО при підготовці майбутнього педагога / Т. Цегельник, Г. Захарова, Ю. Силенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 30–34.

193. **Цибульська С.** Чинники становлення і розвитку післядипломної педагогічної освіти в Україні (70–80-ті рр. ХХ ст.) / С. Цибульська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 155–163.

194. **Цифрові** інструменти для вдосконалення естетичної компетентності здобувачів вищої педагогічної освіти: перспективи та виклики / Г. Генсерук, С. Калаур, З. Стельмашук, А. Баньковський, О. Довгань // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 73–81.

195. **Цюнцюн Ч.** Досвід формування ціннісного ставлення до майбутньої професії "вчитель" у закладах передвищої та вищої освіти КНР / Ч. Цюнцюн // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 137–141.

196. **Чалий А.** Індивідуалізація навчання психолого-педагогічних дисциплін в освітньому процесі здобувачів другого (магістерського) рівня освіти як психолого-педагогічна проблема / А. Чалий // Український педагогічний журнал. – Київ, **2024**. – № 1. – С. 97–103.

197. **Чумак М.** Педагогічні основи електронних курсів та підручників для студентів університету / М. Чумак, В. Сиротюк // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 29. – С. 49–52.

198. **Шабельник С. С.** Теоретичні основи формування ефективної системи управління закладом вищої освіти / С. С. Шабельник // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 8, квіт. – С. 178–183.

199. **Шапран О.** Організація безпечного процесу діджиталізації освіти методами двохфакторної автентифікації / О. Шапран // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 510–515.

Двофакторна автентифікація – це метод ідентифікації, що вимагає від користувача надання двох даних, щоб отримати доступ й увійти в обліковий запис. Це може бути номер телефону, адреса електронної пошти або відповідь на якесь приховане запитання. Отже, двофакторна автентифікація (2FA – Two-Factor authentication) вимагає від користувача підтвердити свою особу двічі з двох різних джерел, що підвищує безпеку та захищає конфіденційні дані. Двофакторна автентифікація є підвидом багатфакторної автентифікації. Існує і трьох- і чотирьох- і багато різних автентифікацій.

200. **Шапран Ю.** Методологічні підходи формування національної ментальності майбутніх учителів нової української школи з урахуванням культурної спадщини скіфів / Ю. Шапран, М. Гладкий // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 531–540.

Ментально-емоційний підхід (Я. Калакура, О. Рафальський, М. Юрій; Ю. Копиленко; Р. Павелків, І. Петренко, R.A. Evertan та ін.) – зорієнтований не на обсяги знань й інформації, а на значущість розвитку ментальних й емоційних можливостей і здібностей особистості. Потребують особливої уваги судження науковців щодо потреби розгляду концепції сакрального (священного, божественного) на прикладі існування цивілізації Скіфії, котра мала власні культуру, вірування й утаємничені знання. На думку сучасних учених, поняття сакрального вимагає особливого визначення, тому що воно не тотожне ні архетипу, ні релігії, ані культурі, хоча з ними безпосередньо співвідноситься.

201. **Шаров С.** Методичні аспекти викладання дисципліни "Алгоритмізація та програмування" у вищій школі / С. Шаров, Г. Чернова,

Ю. Сіциліцин // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 56–60.

202. **Шарова Т.** Дистанційне навчання в Україні: ризики та шляхи їх вирішення / Т. Шарова, С. Шаров // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 11–16.

203. **Шиделко А. В.** Прокрастинація серед студентської молоді: результати дослідження / А. В. Шиделко, А. Б. Мачита // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 3 (79). – С. 163–168.

204. **Шляхи** впровадження технологій дистанційного навчання у процес підготовки кіберспортсменів / С. Пятисоцька, Ю. Петренко, О. Насонкіна, Є. Ляшко, А. Єфременко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 4. – С. 23–28.

205. **Шуляк О.** Молоді та амбітні – із прагненням змінювати світ / О. Шуляк // Голос України. – Київ, **2024**. – 4 верес. (№ 116). – С. 5.

Урочиста посвята у студенти: 1700 бакалаврів і 700 магістрів Київського національного університету будівництва і архітектури почали свій шлях до здобуття знань та професійного зростання.

206. **Якимчук І. П.** Соціальна підтримка майбутніх психологів як складова ресурсного забезпечення їхнього суб'єктивного благополуччя на етапі професійного становлення / І. П. Якимчук, І. В. Сулятицький // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 2 (78). – С. 158–165.

207. **Якушко К.** Розвиток іншомовного фахового мовлення студентів спеціальності "Будівництво та цивільна інженерія" / К. Якушко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 554–559.

208. **Dashchenko Y.** Models for the formation of health-saving competencies in higher pedagogical education / Y. Dashchenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). –Р. 15–18.

Присвячена проблемі формування здоров'язбережувальної компетентності у студентів закладів вищої педагогічної освіти. У контексті сучасних викликів – соціальної напруги, пандемій, екологічних криз і психоемоційного стресу – здоров'я, як фізичне, так і психоемоційне, стає найважливішим аспектом професійної підготовки. Розглянуто модель формування здоров'язбережувальної компетентності, яка включає теоретичний, змістовий, організаційний і процесуальний блоки.

209. **Derkach O.** Modernization of the higher education system in Ukraine in the context of implementing autonomy of higher education institutions / O. Derkach // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 19–22.

Розглянуто сутність автономії закладів вищої освіти, проведено огляд та аналіз проблем, що накопичилися у вітчизняній системі вищої освіти. Модернізація вищої освіти в Україні в бік автономії – це складний і довготривалий процес, який потребує ретельного аналізу, планування та залучення всіх зацікавлених сторін. Важливо створити ефективні механізми управління, забезпечити відкритість і прозорість процесів, залучити широку громадськість до діалогу та прийняття рішень.

210. **Grekh A.S.** Challenges and opportunities for institutions of higher education in the post-war conditions of Ukraine / A.S. Grekh // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. – Київ, **2023**. – № 10 (269). – С. 61–68.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи дослідження та можливості для закладів вищої освіти України в умовах післявоєнного стану.

211. **Holovko N.** Theoretical foundation of the teacher's creativity model at a higher education institution / N. Holovko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 11–14.

Присвячена проблемам педагогічної творчості викладача як складової його професійної діяльності. Розглянуто поняття педагогічної творчості, проаналізовано рівні педагогічної творчості й умови професійного його становлення.

212. **Kalashnik N.** Optimization of mastering language means of communication through interactive teaching methods / N. Kalashnik, D. Kostenko // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – Р. 39–49.

Обґрунтовано важливість належного оволодіння майбутніми фахівцями з вищою освітою у ЗВО України мовними засобами комунікації, в основі чого лежить засвоєння іноземної мови.

213. **Kalashnik N.** Readiness for foreign language communication in a professional environment / N. Kalashnik, O. Pobirchenko, I. Shastko // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – Р. 66–72.

Готовність до іношомовного спілкування в професійному середовищі.

214. **Khymytsia N.** Optimization of business oranzational communications between the university and governmental and administration bodies in the context of the RBM methodology / N. Khymytsia, O. Morushko // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2023**. – Вип. 64. – Р. 161–176.

Стаття присвячена актуальній проблемі оптимізації ділових організаційних комунікацій між університетом та місцевою владою.

215. **Levytska L.** Application of developmental learning technology in the professional training of students of higher education institution / L. Levytska // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 38–42.

Національна освіта переживає етап критичного і водночас конструктивного переосмислення дійсності, що пов'язане з глибоким перетворенням усіх сфер суспільного життя. Пізнавально-інформаційний підхід до відбору змісту освіти поступається соціально-культурному, а монологічний стиль здійснення викладачем педагогічної взаємодії – розвивальному. Загалом освіта дедалі більше організовується не за принципами засвоєння певних знань, умінь і навичок з основ наук (знаннєва парадигма), а за законами соціально-психологічної взаємодії (особистісно орієнтована парадигма), змістовною основою яких є розвивальний підхід.

216. **Lukashevych Y.** Peculiarities of the formation of professional and value orientations of higher education institutions: problems and prospects / Y. Lukashevych // Український літопис. – Переяслав, **2024**. – Вип. 3. – Р. 58–63.

Досліджено теоретичні питання та особливості формування світоглядних (ціннісних) орієнтацій майбутніх педагогів професійного навчання в ЗВО.

217. **Marushkevich A.** Health-saving educational technologies in the education of students: the need to ensure / A. Marushkevich // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 43–46.

Звертається увага науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти на проблему усвідомлення ними необхідності ведення здорового способу життя та його популяризації серед студентів вищої освіти. Підкреслено важливість урахування в цьому процесі постійних змін у системі підготовки фахівців, стрімкої інформатизації та технологізації суспільства й доведено, що основою такої діяльності є певна система взаємодії між викладачами та студентами.

218. **Plakhotnik O.** Organization of scientific and research activities in institutions of higher education as an important factor of the professional training of specialists / O. Plakhotnik // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 47–52.

Розглядаються сучасні вимоги до підготовки та перепідготовки науково-педагогічних і наукових кадрів, а також до вищої професійної освіти, якій бракує якісно нового теоретико-методичного забезпечення науково-дослідної діяльності. Заклади вищої освіти України посідають провідне місце в системі багаторівневої підготовки та перепідготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.

219. **Poliak O.** Modern standards of higher education pedagogy: XXIst century learning / O. Poliak // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 53–56.

Сучасні стандарти педагогіки у вищій освіті віддають пріоритет підходам, орієнтованим на студента, інтеграції технологій, активному навчанню, персоналізованому навчанню, критичному мисленню, співпраці та творчому розв'язанню проблем.

220. **Rzayeva F. A.** The role of independent work in distance education / F. A. Rzayeva // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 73–76.

Інноваційна діяльність закладів ВНЗ України

221. **Академія** Бойчука є стратегічно важливою інституцією у справі формування ідентичності українського мистецтва // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 7 черв. № 52 (104). – С. 4.

5 червня 2024 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики оглянув об'єкти Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, які були знищені або пошкоджені внаслідок ракетного обстрілу 25 березня 2024 року. Ректорка Академії Олена Осадча розповіла, що, на жаль, заклад не може розпочати новий навчальний рік, адже треба відновити зруйновану систему електро- та газопостачання. Крім того, «золотий фонд робіт», який досі перебуває під завалами, з кожним днем руйнується, тому завали треба якнайшвидше розібрати. Комітет підтримав пропозицію народного депутата Володимира В'ятровича щодо необхідності термінового створення робочої групи на базі Міністерства і визначення координатора процесу відновлення. Депутати також візьмуть участь у роботі цієї групи, щоб тримати питання на контролі.

222. **Антонюк Т.** Видавничі здобутки Українського високого педагогічного інституту ім. М. Драгоманова у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського / Т. Антонюк, В. Антонова // *Бібліотечний вісник*. – Київ, **2023**. – № 4 (272). – С. 53–69.

223. **Атрахова Н.** Етапи становлення ветеринарного факультету / Н. Атрахова // *Agrarian Bulletin of the Black Sea Littoral*. – Odessa, **2023**. – Iss. 108. – С. 18–29.

Відтворення історії ветеринарного факультету Одеського державного аграрного університету на основі роботи з архівними документами. Знакові постаті в історії факультету, перші декани.

224. **Впровадження** європейських студій соціальної згуртованості: кращі практики у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // *Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід* : (до

двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.]; за ред. Романа Калитчака; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка; Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 83–95. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

225. **Галата С.** Маріуполь: їхні імена шепоче вічність / С. Галата // Світ. – Київ, **2024**. – Берез. (№ 9/10). – С. 5.

"У квітні 2022 року я записала інтерв'ю з викладачкою Приазовського державного технічного університету Оленою Хаджиновою (нині вона виконує обов'язки ректорки ПДТУ). Пані Олена виїхала в місто Дніпро і разом з активістами координаційної групи працювала над відновленням університету. Співрозмовниця тихим голосом розповідала про перші дні великої війни у Маріуполі, про те, що університет уже 26 лютого приймав біженців з Сартани і Талаковки. 2 березня у Маріуполі повністю зник зв'язок, водопостачання, електрика. Щоб переконатися, що колеги живі, викладачі підходили до будинків, відчиняли двері в підвали, голосно гукали: «Чи є тут такий-то чи така-то?»".

226. **Глуховцева К.** Образне слово Луганщини / К. Глуховцева, А. Найрулін // Слово Просвіти. – Київ, **2023**. – 21–27 груд. (№ 51). – С. 8.

Кафедра української мови Луганського національного університету імені Тараса Шевченка продовжує наукові традиції, започатковані знаними науковцями факультету. У листопаді–грудні ц. р. були проведені дві всеукраїнські наукові конференції – "Слобожанська бесіда – 16", присвячена Дню української писемності та мови (8–9 листопада 2023 року, м. Полтава), а також XXII Всеукраїнська науково-практична конференція імені Віктора Ужченка "Образне слово Луганщини" до 160-річчя від дня народження українського письменника і вченого Бориса Грінченка (7–8 грудня 2023 року, м. Полтава).

227. **Горлач Л.** Джерельна Ніжинська школа / Л. Горлач // Українська літературна газета. – Вишгород, **2024**. – Трав. (№ 5). – С. 30.

Ніжинська гімназія вищих наук, Ніжинська гімназія вищих наук князя Безбородька – навчальний заклад, заснований в Ніжині 1820 року. Заснована в Ніжині братами О. Безбородьком та І. Безбородьком на їхні кошти як

навчальний заклад університетського типу. На запрошення міністра внутрішніх справ Російської імперії графа В. Кочубея проект будинку гімназії розробив архітектор Л. Руска. Гімназія відкрита 17 вересня 1820, та її статут затверджено лише 19 лютого 1825 року.

228. **Григораш О.В.** Діяльність вишів Дніпропетровщини в умовах воєнного стану / О.В. Григораш, В.В. Ченцов // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 6, берез. – С. 18–25.

229. **Гриценко Ю.** Про уроки сучасності й міжнародну безпеку / Ю. Гриценко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 4 (73) – С. 5.

12 квітня 2024 року на факультеті міжнародних відносин Львівського університету у змішаному форматі відбулася VI Міжнародна наукова конференція "Криза сучасної системи міжнародної безпеки: уроки російської агресії проти України". Організаторами наукового форуму є факультет міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка, Центр міжнародної безпеки та партнерства, Ягеллонський університет у Кракові, Інститут національної та міжнародної безпеки (Сербія), Координаційний центр міжнародного діалогу Україна–ЄС і Центр інформації та документації НАТО.

230. **Дерев'янко О.** Об'єднання задля розвитку / О. Дерев'янко, Ю. Хрипченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 5 (74), трав. – С. 2.

З 13 по 16 травня спільнота Маріупольського державного університету об'єдналася у Львові для проведення "Стратегічних сесій МДУ–2024". Як і минулого року, коли колектив вирушив до Буковеля, обговорення розвитку вишу з маріупольською ідентичністю стало можливим завдяки проєкту "Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад" (REDU).

231. **Єщенко М.** Перша "жива" літстудія / М. Єщенко, М. Наєнко // Сві-й-танок : студентський літературний альманах. – Київ, **2023**. – Вип. 14. – С. 14–22.

Центр літературної творчості створено у 2017 р. для поглибленого освоєння студентами знань з літературної творчості. Він є структурним підрозділом Інституту філології. Основним завданням центру є організація і проведення творчої роботи Літературної студії імені Максима Рильського, тематичних

вечорів за літературними жанрами, презентація нових літературних явищ, проведення творчих зустрічей студентів із відомими представниками суміжних мистецтв (музика, кіно, театр), налагодження тісних контактів із творчими спілками, насамперед із Національною спілкою письменників України. Центр залучає студентів-літтворців до культурних проєктів Університету. Разом із кафедрою історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості готує до публікації студентський альманах "Сві-й-танок". Щороку проводиться літературний конкурс "Жива троянда". Директор центру – д-р філол. наук, член Спілки письменників та Спілки журналістів України, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка – М. Наєнко.

232. **Жорова І.** Херсонська академія неперервної освіти: 80 років поступу / І. Жорова // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 5 (74), трав. – С. 12–13.

Історично розвиток Херсонської академії неперервної освіти нерозривно пов'язаний з долею рідного міста й краю, й у свідомості багатьох поколінь педагогів асоціюється з народною освітою та просвітою. Упродовж вісімдесяти років заклад є творчим осередком, що об'єднує в єдиний регіональний простір післядипломної освіти тисячі педагогів, сотні освітніх закладів та десятки установ Півдня України.

233. **Завальнюк О.** Поєднання Іваном Огієнком роботи на посадах ректора Кам'янець-Подільського університету і міністра освіти / сповідань / головного уповноваженого уряду УНР: доцільність, результативність і значення (1919–1920 рр.) / О. Завальнюк // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна. – Кам'янець-Подільський, 2023. – Вип. 20. – С. 314–323.

234. **Згуровський М.** Майбутнє України у новому Світовому порядку / М. Згуровський // Світ. – Київ, 2024. – Трав. (№ 17/18). – С. 4–5.

Стаття ректора Національного технічного університету України (НТУУ) "Київський політехнічний інститут (КПІ) імені Ігоря Сікорського" академіка Михайла Згуровського "Майбутнє України у новому світовому порядку" – про форсайтне дослідження "Сценарії закінчення російсько-української війни в контексті нової безпекової архітектури світу", що його спільно виконали

Світовий центр даних з геоінформатики і сталого розвитку НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського" та провідні українські й закордонні експерти.

235. Згуровський М. Позбутись ілюзій, щоб вистояти й перемогти. Інтерв'ю ректора НТУУ "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" академіка НАН України Михайла Згуровського газеті "Світ" / М. Згуровський ; спілкувалася Лариса Остролуцька // Світ. – Київ, **2024**. – Лип. (№ 25/26). – С. 4–5.

У КПІ відбулися вибори нового ректора. Всі мережі відзначали їхню відкритість і прозорість, голосування за кандидатів і підрахунок голосів відбувались у прямому ефірі. Усі кандидати – вихованці КПІ. Отже, є сподівання, що традиції будуть збережені, а новаторські підходи розвиватимуться. А у нас – домовленість з ректором про інтерв'ю для "Світу". Говоримо про важливі проблеми розвитку країни, освіти, науки, про війну, перспективи справедливого миру і відбудови. Науку й освіту не можна розглядати ізольовано від економіки й суспільства країни. Високотехнологічна, інтелектуально наповнена економіка буде вимагати підготовки відповідного людського капіталу – носія глибоких фундаментальних і прикладних, критичних знань. З іншого боку, яку модель розвитку економіки обирає країна: сировинну, обслуговчу, чи високотехнологічну, що створює продукти й послуги з високою доданою вартістю – це питання вищої політики держави.

236. Калашник М. С. Шкідники квітково-декоративних рослин в теплицях Ботанічного саду Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького / М. С. Калашник // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених "Родзинка – 2017". Природничо-математичні та комп'ютерні науки : зб. мат. XIX Всеукр. наук. конф. молодих учених : 27–28 квіт. 2017 р., Черкаси, Україна / М-во освіти і науки України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького ; [редкол.: О. В. Черевко (гол.), С. В. Корновенко, Ф. Ф. Боєчко та ін.]. – Черкаси, **2017**. – С. 94–96.

237. Касьянова О. Глибше пізнаватимемо себе. Днями в Навчально-науковому інституті філології (ННІФ) відкрили лабораторію народної творчості

"Світлиця" / О. Касьянова // Слово Просвіти. – Київ, 2024. – 2–8 трав. (№ 17). – С. 16.

23 квітня 2024 року в Навчально-науковому інституті філології відкрили лабораторію народної творчості "Світлиця". Кілька місяців тому народна артистка України, співачка, керівниця та ведуча телепроєкту "Фольк-music" Оксана Пекун звернулася до керівництва Київський національний університет імені Тараса Шевченка Володимира Бугрова та до директора Навчально-наукового інституту філології Григорія Семенюка з проханням "прихистити" експонати народної творчості, зібрані з різних куточків України за роки існування програми, званої кожному українцеві. Керівництво університету та інституту підтримало таку ініціативу. А втілили задум у життя Кафедра фольклористики ННІ філології КНУ імені Тараса Шевченка на чолі з Олесею Наумовською та співробітники Центр фольклору та етнографії з координатором Володимиром Щибрею.

238. **Ковальчук М. С.** Геологічний музей на природничому факультеті Українського державного університету імені Михайла Драгоманова / М. С. Ковальчук // Матеріали XI науково-практичної конференції "Мінерально-сировинні багатства України: шляхи оптимального використання" : (Хорошів, 6 жовт. 2023 р.) / ДУ "Музей коштовного і декоративного каміння" М-ва фінансів України [та ін. ; редкол.: Вергельська Н. В. та ін.]. – Київ, 2023. – С. 240–250.

239. **Комарницький О.** Документи Ф. П. 292 держархіву Вінницької області про Вінницький педінститут: характеристика основних напрямків діяльності (1953–1964 рр.) / О. Комарницький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2023. – Т. 40. – С. 63–76.

240. **Кремень В.** Учасникам, організаторам і відвідувачам XV Міжнародної виставки "Сучасні заклади освіти – 2024" / В. Кремень // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 4 (73). – С. 12.

241. **Криницька А.** Повернення до джерел. У коледжі Сумського державного університету презентували унікальне наукове видання із серії

"Спадок Гетьманщини. Конотопщина козацька" / А. Криницька // Україна молода. – Київ, **2024**. – 29 трав. (№ 21/22). – С. 12.

Сьогодні ми є свідками, як країна-агресор прагне знищити нашу ідентичність, культуру, духовні цінності, захопити нашу землю, привласнити собі нашу історію і переписати її на свій лад, стерти родову пам'ять, мову, наше славне минуле. Основна мета ворога – поглинути Україну, український народ, забрати в нас свободу та волю. І саме історія, що зберігається в періоджерелах, статтях, книгах, листах, портретах, мапах, архівах, є тією міцною цеглиною, знання та розуміння якої робить нас сильнішими. Говорити про нашу ідентичність і пізнавати її в умовах повномасштабної війни на знищення – як ніколи на часі. Відродження історичної пам'яті – ключовий етап на шляху до відновлення та формування колективної пам'яті української нації, а отже, і позбавлення від вікового московського спадку й політики геноциду. Міста та містечка України – Конотоп, Батурин, Чигирин, Глухів та інші, пов'язані з найкращими традиціями Гетьманщини, – є культурними та духовними маркерами української історії.

242. **Кулик Н.** Академія Бойчука: від Благовіщення до Воскресіння / Н. А. Кулик // Світ. – Київ, **2024**. – Трав. (№ 21/22). – С. 4–5.

До понівеченої Академії Бойчука (повністю зруйновано конгрес-хол, спортивну залу, кафедру монументального і станкового живопису, пошкоджено актову залу, вибито шибки й посічено стіни сусідніх приміщень) я потрапила тижні зо два після влучання туди уламка російської ракети.

243. **Кулик Н.** Японія стає ближчою / Н. Кулик // Світ : всеукраїнська газета для науковців та освітян. – Київ, **2024**. – Серп. (№ 29/30). – С. 3.

Японія активно підтримує Україну. Впродовж короткого часу у липні українські університети відвідала делегація японської організації зовнішньої торгівлі JETRO (Japan External Trade Organization) та освітянська делегація на чолі з міністром освіти, культури, спорту, науки та технологій Японії Масахіто Моріяма. JETRO зацікавилась стартапами КПІ У КПІ відбулася зустріч представників вишу з делегацією японської організації зовнішньої торгівлі JETRO, яка активно підтримує бізнес за кордоном, зокрема в університетах. Візит до КПІ був ініційований саме JETRO. Японці хотіли дізнатися про стартапи, народжені в університеті, про те, яку підтримку

надає їм КПІ. Гостям показали презентацію Всеукраїнської інноваційної екосистеми *Sikorsky Challenge Ukraine*, розповіли про низку кращих університетських стартап-проектів, зокрема переможців Фестивалю у 2023 році. Вочевидь, почуте й побачене справило враження: делегація JETRO оголосила про намір відкрити у Києві офіс, який зосередиться на інноваціях та підтримці стартапів. Виконавчий віцепрезидент JETRO Казуя Накадзю висловив зацікавленість в інноваційних проєктах в галузях глибоких технологій (*Deep Tech*), зокрема матеріалознавства, полімерів, енергетики та штучного інтелекту. За його словами, 30 % інвестицій в Японії спрямовані на розвиток *Deep Tech*, а 2200 японських компаній шукають співпраці з іноземними стартап-компаніями.

244. **Кухар Н.** Зберігати, вивчати й утверджувати українське слово (до 110-річчя Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського) / Н. Кухар, Л. Прокопчук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Філологія (мовознавство). – Вінниця, **2022**. – Вип. 34. – С. 23–34.

245. **Ладоня К.** Інститут спеціальної та інклюзивної освіти відкрито у Полтаві / К. Ладоня // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 2/3 (71/72). – С. 3.

У Полтавському педагогічному університеті розпочав роботу навчально-науковий інститут спеціальної та інклюзивної освіти. 15 березня 2024 року у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка відбулося урочисте відкриття Навчально-наукового інституту спеціальної та інклюзивної освіти. Цей день став символом єднання та співпраці академічної науки та практичних здобутків спеціальної освіти. Урочистості розпочалися з флешмобу "Полтавський педагогічний розкриває обійми" в холі адміністративного корпусу. "Промінь єднання" – став ключовим моментом відкриття ННІ спеціальної та інклюзивної освіти, який згуртував представників загальних навчальних закладів Полтавщини, студентів, академічної спільноти й почесних гостей свята.

246. **Лесюк М.** Кузня польських філологів у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: історія та перспективи / М. Лесюк // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – Івано-Франківськ, **2024**. – № 19 (71). – С. 9–16.

247. **Листопад О.** У КПІ відбувся конкурс екологічних стартапів / О. Листопад // Світ. – Київ, **2024**. – Трав. (№ 19/20). – С. 8.

З восьми переможців двоє пропонують інноваційні способи розмінування територій. Як то кажуть, яке життя, такі й стартапи. Хоча розробка "Сократ" – це адаптація технології з пошуку корисних копалин. Застосовується сканування за допомогою програмно-апаратного пристрою на базі пульсуючого електромагнітного зондування (ПЕМЗ). Отримані дані обробляються за допомогою штучного інтелекту. Автори розробки запевняють, що "Сократ" суттєво перевершує відомі методи за швидкістю і точністю та не має аналогів ні в Україні, ні взагалі у світі. "Сократ" мудрує над пошуком мін. Прилад кріпиться на дрон, який літає на різних висотах – хоч 5 метрів, хоч сто. Можливість літати на великих висотах дуже важлива під час розмінування лісів, бо інші методики працюють тим краще, чим ближче до землі літає дрон. Виявлені вибухонебезпечні предмети наносяться на мапу, з якою вже далі працюють замовники – розмінери або сапери.

248. **Махонюк Є.** Героям нової доби / Є. Махонюк // Україна молода. – Київ, **2024**. – 12 черв. (№ 24). – С. 3.

У НУБІП з ініціативи нареченої загиблого захисника з'явився сквер пам'яті. До 126-річчя Національного університету біоресурсів і природокористування України на території вишу в Києві з'явилася нова патріотична локація – сквер пам'яті випускників, студентів, викладачів, співробітників університету, воїнів-героїв, які загинули за свободу і незалежність України в боротьбі проти російських загарбників. За десять останніх років війна забрала понад сто випускників вишу, з них 22 – студенти нинішнього покоління. Студент гуманітарно-педагогічного факультету Леонід Грищенко вивчав психологію, та війна змусила юнака опанувати зовсім інший фах – мистецтво військового. Захищаючи Україну, він загинув під Вугледаром 26 травня 2023 року. Увіковічення пам'яті про Леоніда надихнуло його наречену Антоніну Коваленко на ідею облаштування університетського скверу. Розробила проєкт і супроводжувала його втілення випускниця ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП Альона Ічанська. Основою композиції є стела, зварена з протитанкових їжаків, які були встановлені на блокпостах на

підступах до Києва на самісінькому початку повномасштабної війни. Зелена зона скверу доповнили декоративні рослини, властиві природі нашої країни.

249. **Мельниченко А.** Зміна команди. Курс – на оновлення. Ректор Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Анатолій Мельниченко відповів на запитання журналістів газети "Світ" / А. Мельниченко ; спілкувалися Л. Остролуцька, Д. Шулікін, О. Листопад // Світ. – Київ, **2024**. – Серп. № 29/30). – С. 4–5.

Анатолія Мельниченка – кандидата філософських наук, професора, проректора з навчальної роботи й вихованця КПІ ім. Ігоря Сікорського, було обрано ректором цього провідного технічного вишу країни 18 червня н. р. Обидва тури виборів (і підрахунок голосів) відбувалися практично в прямому ефірі під об'єктивами камер. 19 липня Міністерство освіти і науки України своїм наказом призначило Анатолія Мельниченка на обрану посаду.

250. **Нариси історії** : до 50-річчя каф. прикладної математики Нац. ун-ту "Львів. політехніка": віхи становлення та розвитку / [редкол.: П. П. Костробій (гол.) та ін.]. – Львів : [б. в.], **2021**. – 270, [2] с. : іл., табл.

251. **Нікітенко Л.** Об'єднання цінностей заради перемоги. У Черкаси до Богданового університету приїжджали гості з Києва / Л. Нікітенко // Україна молода. – Київ, **2024**. – 29 трав. (№ 21/22). – С. 11.

У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, який у щорічному рейтингу вітчизняних закладів вищої освіти посів 20-те місце з-поміж 214 вишів України, у День вишиванки співав хор імені Григорія Верьовки. Це стало подарунком університетській спільноті від делегації митців, культурних і громадських діячів, які приїхали на Черкащину. Той, хто цінує та любить свій рідний край, буде захищати свою землю Заходи були приурочені до 210-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка та до 70-річчя Черкаської області.

252. **НТУ "ХПІ"** приєднався до Альянсу провідних університетів Європи // Голос України. – Київ, **2024**. – 1 серп. (№ 92). – С. 7.

НТУ "ХПІ" став єдиним українським закладом вищої освіти, який увійшов до міжнародного консорціуму університетів "UNINOVIS Alliance".

253. **Онисько І.** Поле бою демократії з тиранією / І. Онисько // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 2/3 (71/72). – С. 4–5.

12 березня 2024 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка відбулася Міжнародна науково-практична конференція "Україна та цивілізаційні виклики: долаючи лихоліття війни (1914–2024 рр.)", яку організував Львівський національний університет імені Івана Франка спільно з Львівською обласною військовою адміністрацією, Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Інститутом історії України НАН України та Інститутом українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України. Модератором наукового заходу став завідувач кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського ЛНУ ім. Івана Франка професор Олексій Сухий.

254. **Освітній** хаб ХНПУ імені Г. С. Сковороди: мета, функції, напрями і зміст роботи / Ю. Бойчук, В. Борисов, Л. Рибалко, Г. Дідоренко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 3–10.

255. **Остролицька Л.** Аналіз, завдання і трансформації / Л. Остролицька // Світ. – Київ, **2024**. – Квіт. (№ 13/14). – С. 3.

11 квітня у КПІ імені Ігоря Сікорського відбулася конференція трудового колективу. Про доповідь, з якою виступив перед учасниками конференції ректор КПІ Михайло Згуровський. Університет продовжує реалізовувати ухвалену колективом Стратегію розвитку до 2025 року, вносячи зміни згідно з вимогами часу. Михайло Згуровський підкреслив, що в цей суворий час КПІ відіграє важливу роль у підтримці обороноздатності країни, виконує п'ять оборонних програм, розробляє нові технології для військового застосування. Важливим напрямом розвитку університету стала цифрова трансформація його освітньої, наукової та управлінської діяльності. Сформовано цілісну інформаційну екосистему, що постійно розвивається.

256. **Перше "золото"** на Міжнародному турнірі юних фізиків / пресцентр ХНУ ім. В. Н. Каразіна // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 7 (76), лип. – С. 3.

Школярі з Харкова вперше в історії України вибороли "золото" на Міжнародному турнірі юних фізиків в Угорщині. Українська команда вперше в історії виборола золоті медалі на Міжнародному турнірі юних фізиків, який

цього року проходив з 10 по 16 липня в Будапешті. Харківські школярі вийшли у фінал та посіли друге абсолютне місце, поступившись Сінгапуру. Золоті медалі українці розділили з командами Сінгапуру, Польщі та Тайваню.

257. Пінчук І. Я. Кафедра нервових та душевних хвороб під керівництвом професора М. М. Лапінського / І. Я. Пінчук // Становлення психіатрії в Київському університеті: історична довідка / І. Я. Пінчук, М. Ю. Полив'яна ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, **2022**. – С. 24–26.

Історія кафедри неврології НМУ імені О. О. Богомольця – це історія української неврології. Історія кафедри тісно пов'язана з історією клініки нервових хвороб медичного факультету Київського університету, яка тоді базувалася в Олександрівській лікарні і займала два бараки (кам'яний і дерев'яний), розрахованих на 60 ліжок.

258. Пінчук І. Я. Кафедра систематичного і клінічного вчення про нервові та душевні захворювання, її діяльність під керівництвом І. О. Сікорського / І. Я. Пінчук // Становлення психіатрії в Київському університеті: історична довідка / І. Я. Пінчук, М. Ю. Полив'яна ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, **2022**. – С. 14–23.

Створення у 1840 році медичного факультету при Київському університеті св. Володимира ознаменувало якісно новий рівень розвитку клінічної психіатрії в м. Києві. У 1885 р. на базі "кафедри систематичного клінічного вчення про душевні хвороби" було створено кафедру психіатрії та нервових хвороб. Її першим професором і завідувачем став І. О. Сікорський (1845–1919), який зробив значний внесок у вивчення психічних порушень серед дітей.

259. Пінчук І. Я. Як усе починалося / І. Я. Пінчук // Становлення психіатрії в Київському університеті: історична довідка / І. Я. Пінчук, М. Ю. Полив'яна ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, **2022**. – С. 7–10.

28 квітня 1840 року було оприлюднено царський указ про заснування в Імператорському університеті медичного факультету. Через брак аудиторного фонду відкриття медичного факультету було відстрочено на 1842 рік до закінчення будівництва головного університетського корпусу. Проте, у зв'язку з поширенням епідемії та великою потребою в лікарнях,

заняття на факультеті розпочалися з початку 1841–1842 навчального року. Для його тимчасового розміщення було орендовано триповерховий будинок на Лютеранській вулиці, і вже 9 вересня 1841 р. 22 студенти-медики слухали першу лекцію з анатомії, а 12 вересня – з енциклопедії і методології медицини.

260. **Поліщук Л. О.** Академічна культура закладів вищої освіти України / Л. О. Поліщук, К. А. Гайдукевич // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 28–35.

261. **Пошанування** Петлюри триває / Полтавський офіс УІНП // Слово Просвіти. – Київ, **2024**. – 6–19 черв. (№ 22/23). – С. 11.

Полтава виановує свого земляка Симона Петлюру з нагоди 145-річчя від дня народження. Заходи з пошанування видатного державного і культурного діяча продовжилися в Полтавському національному педагогічному університеті (ПНПУ), де презентовано унікальну виставку "Прийшли, заспівали, перемогли".

262. **Розбудова** академічного потенціалу у сфері європейських студій: досвід Волинського національного університету імені Лесі Українки / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.]; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 25–38.

263. **Сидоренко С.** Європейський шлях КПП: інтеграція до сім'ї європейських універ / С. Сидоренко // Україна дипломатична. – Київ, **2023**. – Вип. 24. – С. 785–795.

264. **Сопілко І.** Синергія досвіду та молодості в науці: приклад Київського університету права НАН України / І. Сопілко // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–31 серп. (№ 33/34). – С. 18–21.

265. **Ткаченко Л.** Дерево успіху університету. Теорія і практика / Л. Ткаченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 2/3 (71/72). – С. 16–17, 32.

21 березня 2024 року у Президії НАПН України очно й онлайн відбулося Спільне засідання Президії НАПН України і Вченої ради Сумського державного

університету, присвячене презентації досвіду й унікальних успіхів, які має СумДУ у практичній діяльності та світових рейтингах, а також узагальненому науковому осмисленню місії та результатів діяльності закладів вищої освіти. Зі вступним словом про актуальність лідерства університетів, зокрема у воєнний час і післявоєнного відновлення, відкрив засідання президент НАПН України Василь Кремень. Власне бачення мотивації університетів висловив і ректор Сумського державного університету Василь Карпуша. Доповідь "Побудова, розвиток та успішність реалізації стратегії Сумського державного університету. Досвід і перспективи", що містила цифри й факти зростання СумДУ, виголосили почесний ректор, голова вченої ради Сумського державного університету Анатолій Васильєв і нинішній ректор СумДУ Василь Карпуша. Зі співповіддю "Науковий і методичний супровід розвитку університетів світового класу", у якій містився виклад інноваційних напрацювань Інституту вищої освіти НАПН України, виступив перший віцепрезидент, в.о. головного вченого секретаря НАПН України Володимир Луговий.

266. **Тузяк Я. М.** Науковому об'єкту "Колекція фосилій рослинних і тваринних решток палеонтологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка" надано статус національного надбання / Я. М. Тузяк // Матеріали XI науково-практичної конференції "Мінерально-сировинні багатства України: шляхи оптимального використання" : (Хорошів, 6 жовт. 2023 р.) / ДУ "Музей кошовного і декоративного каміння" М-ва фінансів України [та ін. ; редкол. Вергельська Н. В. та ін.]. – Київ, 2023. – С. 256–264.

267. **Харитоновна Л.** XV Міжнародна виставка "Сучасні заклади освіти – 2024" / Л. Харитоновна // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 4 (73). – С. 12–13.

27–29 березня 2024 року відбулася П'ятнадцята міжнародна виставка "Сучасні заклади освіти" в режимі онлайн. Організувала й провела виставку Компанія "Виставковий Світ" за інформаційної та методично-організаційної підтримки Національної академії педагогічних наук України, Державної наукової установи "Інститут модернізації змісту освіти".

268. **Шеремета Ю.** За екологічну країну / Ю. Шеремета // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 2/3 (71/72). – С. 18–19.

Упродовж 32 років на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини функціонує науково-дослідна лабораторія "Екологія і освіта", керівник якої – доктор педагогічних наук, професор Світлана Совгіра. За роки діяльності співробітниками лабораторії досліджено якість річкової води, ґрунту, радіаційний фон, рослинний покрив та тваринний світ, особливості структури Південно-Бузького меридіонального екологічного коридору. Це стало можливим за проведення Всеукраїнських наукових екологічних експедицій, до яких долучилися представники наукових та освітніх установ України.

269. **Шеремета Ю.** Наукова еліта й позашкільна освіта / Ю. Шеремета // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 7 (76), лип. – С. 2.

15 липня в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова відбулася VII Міжнародна науково-практична конференція "Наукова еліта у розвитку держав". Захід було організовано з метою обговорення стратегічних питань освіти і науки в умовах воєнного стану та в період повоєнного оновлення України, розширення міжнародного партнерства. Національне агентство продовжує співпрацю зі стейкхолдерами задля розвитку та інновацій в освіті та науці.

270. **Шулікін Д.** Місія для України – "швидкі" для фронту / Д. Шулікін // Світ. – Київ, 2024. – Трав. (№ 17/18). – С. 3.

Цього дня на площі знань, що на території КПІ ім. Ігоря Сікорського, лунали державні гімни України й Королівства Бельгії. Вже втретє тут відбулася церемонія передання спецавтомобілів швидкої допомоги для різних підрозділів наших Сил оборони – це черговий захід у рамках соціального проєкту "Українська місія Ігоря Вітенька", до якого долучилась бельгійська волонтерська спільнота. А організаційну підтримку традиційно надали МГО "Рада екологічної безпеки" й Українська Рада Миру. Про передання спецавтомобілів швидкої допомоги для різних підрозділів Сил оборони України в межах бельгійського соціального проєкту "Українська місія Ігоря Вітенька".

271. **Щегельський В.** Історико-мотивна проблема систематизування й тематичного групування топонімічної прози села Кадіївці (Кам'янецьчина) у

теоретичному висвітлені Огієнкового університету / В. Щегельський // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / М-во освіти і науки України ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка ; Н.-д. центр огієнкознавства ; редкол.: Л. Марчук, О. Рарицький, О. Кеба [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 20. – С. 297–302.

272. **Яблонська Д.** Кам'янець-Подільський державний український університет та Кам'янець-Подільський інститут народної освіти: порівняльний аспект / Д. Яблонська // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / М-во освіти і науки України ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка ; Н.-д. центр огієнкознавства ; редкол.: Л. Марчук, О. Рарицький, О. Кеба [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2023**. – Вип. 20. – С. 361–372.

Освіта за кордоном. Закордонний досвід з питань вищої освіти та інше

273. **Бартош О.** Дисертаційне дослідження та альтернативні можливості презентації результатів дослідницької діяльності бакалаврів у Великій Британії / О. Бартош // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 13–17.

274. **Вень С.** Компетенція та компетентність: закордонний досвід / С. Вень, І. Корсун // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 1. – С. 45–51.

Актуальність дослідження зумовлена наявністю протиріччя у перекладі термінів "компетенція" і "компетентність" на англійську мову. Неоднозначність перекладу термінів "компетенція" та "компетентність" на англійську мову створює труднощі при вивченні педагогічного закордонного досвіду.

275. **Гаєвська Л. А.** Роль державної освітньої політики у розвитку людського капіталу: міжнародний погляд / Л. А. Гаєвська, Н. С. Побірченко,

Н. Д. Шульга // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2021**. – Вип. 16 (45). – С. 194–223.

276. **Дев'ять** медалей: здобуток українських студентів на Європейських університетських іграх // Голос України. – Київ, **2024**. – 1 серп. (№ 92). – С. 6.

В Угорщині відбулися шості Європейські університетські ігри. В завершальний день змагань скарбничка української команди поповнилася ще двома бронзовими нагородами в парних змаганнях з бадмінтону.

277. **Імплементуючи** кращі міжнародні практики з європейських студій: досвід Львівського національного університету імені Івана Франка / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.] ; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 39–62. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

Академічний модуль Жана Моне "Субнаціональний вимір ЄС" був одним із двох перших проєктів Жана Моне у Львівському національному університеті (ЛНУ) імені Івана Франка у 2014 р. Слід зазначити, що регіональний вимір став формуючим аспектом політики України щодо Європейського Союзу, тому основною метою цього проєкту було повоному поглянути на різноманітні виклики, пов'язані з регіонами ЄС, і зрозуміти, як субнаціональний фактор може підтримувати чи бути викликом політиці України щодо Європейського Союзу. Його запровадження допомогло змістити переважний акцент в університетських курсах і на наднаціональному, і на національному рівнях у межах ЄС і надати більш точні та повні знання про субнаціональні регіони ЄС.

278. **Леврінц М.** Розвиток дослідницької компетентності майбутніх педагогів у вищій школі: зарубіжний досвід / М. Леврінц, Н. Варга, Ю. Попик // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2023**. – Вип. 2 (53). – С. 71–75.

279. **Логвиненко Т.** Стратегії проектування освітнього середовища британської вищої школи у світлі формування дослідницьких умінь та навичок у студентів / Т. Логвиненко, В. Поліщук, М. Глебена // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 106–110.

280. **Маляр Л.** Зарубіжний досвід підвищення кваліфікації педагогічних кадрів / Л. Маляр, Ж. Милян // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2023**. – Вип. 2 (53). – С. 89–93.

281. **Мартінова Р.** Розвиток методики навчання іноземних мов у дослідженнях зарубіжних учених / Р. Мартінова // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 104–114.

282. **Матяш О.** Навчання математики з використанням цифрових навчальних платформ: аналіз закордонного досвіду / О. Матяш, В. Риндюк // Фізико-математична освіта. – Суми, **2023**. – Т. 38, № 3. – С. 43–49.

283. **Мокроменко О.** Становлення елементарної освіти у Великій Британії в першій третині XIX ст. / О. Мокроменко // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 91–96.

284. **Новікова К.** Передумови виникнення та розвитку змішаного навчання у зарубіжному освітньому просторі / К. Новікова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 34–42.

285. **Онищенко Н.** Європейський досвід практичної підготовки майбутніх учителів та перспективи його застосування в Україні / Н. Онищенко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 333–346.

286. **Особливості** інтернаціоналізації вищої освіти Китаю / О. Шапран, Б. Їнлань, В. Янь, Л. Юаньхан // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 524–531.

У XXI ст. Китайська Народна Республіка – КНР або просто Китай досягла значних економічних успіхів і стала однією із країн світу, що стрімко розвивається. Сьогодні сучасна освіта розглядається керівництвом Китаю як стратегічно важливий сегмент реформування і модернізації усієї країни, де особлива увага приділяється саме вищій освіті. Розвиток університетської

освіти в державі є важливою стратегією підвищення політичного статусу, геополітичного впливу та науково-технічного прогресу.

287. **Особливості** професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти у зарубіжних країнах / Н. Онищенко, Л. Юнцзюй, Л. Хунвей, С. Шуан // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 354–362.

У контексті реформування системи вищої освіти України та процесів євроінтеграції важливим є дослідження зарубіжного досвіду підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти. У контексті дослідження цінним є досвід Китаю, оскільки реформування системи освіти КНР впродовж останніх 20 років відбувається у напрямі демократизації та гуманітаризації освіти, переходу від традиційної моделі "школа заради вишу" ("Юлі цзяоюй") до моделі "Сучжи цзяоюй" (всесторонній розвиток та виховання).

288. **Павленко А.** Виші найвищого гатунку. У чому секрет гегемонії МІТ, Кембриджа та інших легендарних університетів і хто готовий з ними конкурувати / А. Павленко // New Voice. – Київ, **2023**. – № 3 (378), серп. 2023. – С. 128–133.

Західна вища освіта залишається глобально визнаним знаком якості у світових рейтингах. Втім, азійські заклади у цьому переліку більше не пасуть задніх.

289. **Палкуш В.** Генезис і періодизація розвитку альтернативної освіти в США / В. Палкуш // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 145–149.

290. **Петроє О.** Третя місія університетів: досвід Італії для України з імплементації й оцінювання / О. Петроє, Н. Шофолова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – **2023**. – Вип. 1 (17). – С. 41–49.

Здійснено аналіз та узагальнено досвід Італії з імплементації й оцінювання третьої місії університетів та обґрунтовано підходи до його використання в Україні. Доцільність звернення до вивчення досвіду Італії обґрунтовується тим, що реалізація й оцінювання досягнень трьох університетських місій є ключовим завданням державного управління, університетського врядування та

менеджменту, невід'ємною умовою забезпечення ефективного функціонування та конкурентоспроможності університетів і системи вищої освіти Італії в цілому. Показано, що процес формування та імплементації третьої місії в італійських університетах тісно пов'язаний зі становленням і розвитком національної системи оцінювання якості університетів, і, передусім, з оцінюванням якості дослідницької діяльності. Наголошено, що сучасний етап оцінювання третьої місії університетів Італії спрямований на а) подолання бачення третьої місії як допоміжної для збільшення впливу на освіту й дослідницьку діяльність і б) посилення її самостійної значущості в діяльності університетів. З'ясовано, що впровадженню третьої місії в діяльність університетів України сприятиме її офіційне визнання та включення до статутних документів ЗВО поряд із навчанням і дослідженнями.

291. Підготовка студентів до використання європейського досвіду організації театральної діяльності у вихованні дітей: кращі освітні практики модуля Жана Моне у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.] ; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 121–132. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

За результатами проєкта модуля Жана Моне 620252-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE. У сучасних європейських і українських психолого-педагогічних дослідженнях та в освітній практиці зміщуються акценти з когнітивних на соціальні чинники, які забезпечують різним категоріям дітей, зокрема з особливими потребами, умови для успішної самореалізації та досягнення високого статусу в соціумі. У стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Римському Міністерському комюніке, Болонській декларації наголошується на позитивних сторонах популяризації європейського досвіду в різних закладах освіти. Цінним для нашого дослідження є досвід європейських педагогів, які працювали над використанням театрального мистецтва у роботі з дітьми.

292. **Попело О.В.** Світовий досвід стимулювання закладів вищої освіти до розвитку на основі принципів сталості / О.В. Попело, А.В. Жаворонок, О.П. Попело // Бізнес Інформ. – Харків, **2023**. – № 10 (549). – С. 45–53.

Досліджено закордонний досвід розвитку закладів вищої освіти за принципами сталості. Проаналізовано основні засади стимулювання закладів вищої освіти до розвитку за концепцією сталого розвитку.

293. **Постригач Н.** Реструктуризація змісту професійної підготовки вчителів в університетах Туреччини / Н. Постригач // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 2 (114). – С. 49–54.

294. **Проекти** програми імені Жана Моне як ключовий інструмент поширення світових практик у сфері європейських студій в Україні: два десятиліття досвіду / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.]; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 15–24. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

Європейські студії в Україні розвивалися завдяки насамперед зусиллям та ентузіазму вітчизняних науковців. З одного боку, це уможливило формування власного академічного потенціалу, що дозволяло самостійно визначати пріоритетні напрями у дослідницькій чи освітній сферах та опиратися на власний професорсько-викладацький склад. З іншого – це сповільнювало розвиток європейських студій, оскільки були відсутні передумови і для їхнього швидкого якісного, і кількісного зростання. Існування у відірваності від глобального академічного простору, приміром, часто змушувало зосереджуватися на аспектах євроінтеграційної проблематики, які були доволі ґрунтовно вивчені, утім про них була відсутня інформація у нашій державі.

295. **Проніков О.** Стратегія підготовки вчителів до управлінської діяльності: зарубіжний досвід / О. Проніков // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 383–387.

У США підготовка управлінських кадрів відбувається за трьома напрямками: у межах загальної системи освіти (школи бізнесу); в приватній мережі, так званій Американській асоціації управління (АМА); у промислових фірмах. Особливо високу репутацію має Школа ділової активності Гарвардського університету. Тут проводяться попередні співбесіди, що тривають іноді три-чотири години, під час яких з'ясовуються питання щодо освіти кандидата, його розумових здібностей, загального розвитку тощо. Після співбесіди вступник проходить випробування в одному із спеціальних бюро психологічних тестів. Наголос робиться на розумових здібностях кандидата. В школі екзамени для абітурієнтів не влаштовуються. За результатами співбесіди і тестування претендентів остаточно відбирають на навчання. При школі також функціонують окремі курси тривалістю від одного тижня до чотирьох. Контингент, який навчається на них, здебільшого люди з 15–20-річним стажем практичної роботи. Тут увага акцентується на вивченні ділових ситуацій. Також великою популярністю користується Слоунська школа ділової адміністрації. Її відкрито при Массачусетському технологічному інституті в 1952 році.

296. Сліверський Б. На шляху єднання: польські освітяни й українські педагоги в процесі сучасного навчання та виховання / Б. Сліверський // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – Івано-Франківськ, **2024**. – № 19 (71). – С. 47–59.

297. Урись Т. У напрямі спільного розвитку з університетами Європи / Т. Урись // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 5 (74), трав. – С. 3.

17 травня в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова відбулася соціально важлива подія – засідання Міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів Європи. На захід завітали ректори, проректори та інші представники 18 університетів Європи з 7 країн, зокрема Литви, Латвії, Молдови, Польщі, Німеччини, Фінляндії, а також наукових установ, громадських організацій, медіа, аби продовжити реалізацію амбітного проєкту, спрямованого на поглиблення Лісабонських і Болонських домовленостей, зокрема в частині формування аксіологічної платформи освітньої системи Європи.

298. **Фечко І.** Основні проблеми та тенденції розвитку педагогічної освіти країн Латинської Америки / І. Фечко // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 484–489.

Актуальність теми пояснюється тим, що на початку січня 2024 р. міністр закордонних справ України Д. Кулеба оголосив про завершення розробки Стратегії розвитку відносин України та країн Латинської Америки і Карибського басейну, котра розроблена на 5 років, передбачає посилення взаємодії у культурній, гуманітарній, а отже і освітній сфері. 2024 рік за заявами представників дипломатичного відомства має стати роком повернення Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих України в Латинську Америку, планується низка заходів із цією метою, а отже важливо розуміти, в яких сферах освіти може взаємодіяти Україна з країнами цього регіону (Міністерство закордонних справ України, 2024). У статті враховувалися дослідження таких науковців як І. Агеррондо (I. Aguerro), Л. Везуб (L. Vezub), М. Гаярдо (M. Gajardo), К. Коакіра (C. Coaquira), М. Кано Кінтеро (M. Cano Quintero), Е. Хав'єр Ордоньєс (E. Javier Ordonez), F. D. Sandoval Moreno (Ф. Д. Сандовал Морено) та ін. Університетська освітня мережа регіональних знань і дій (REDUCAR) складається із 6 провідних педагогічних закладів регіону: Національного педагогічного університету Аргентини (UNPE), Національного педагогічного університету Мексики (UPN), Національного педагогічного університету Колумбії (UPN), Національного університету ім. Освіта Еквадору (UNAE); Національного педагогічного університету Франциско Моразана Гондурасу (UPNFM) та Вищого педагогічного інституту імені Саломе Уренья Домініканської Республіки (ISFODOSU).

299. **Центри** академічного успіху в університетах США в історичній перспективі та умовах сьогодення / І. Литовченко, Ю. Лавриш, О. Чугай, О. Зеліковська // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 41–47.

300. **Adamyk V.** Corporate culture in Ukrainian and Chinese institutions of higher education in the context of bilateral relations / V. Adamyk, H. Chen // Вісник економіки. – Тернопіль, **2024**. – Вип. 1 (111), січ.–берез. – С. 180–197.

Дослідження проводилося на основі аналізування корпоративної культури в закладах вищої освіти України і Китаю та систематизації результатів вивчення даної проблематики вченими з різних країн.

301. **Khomytsia N.** Analysis of the content of bachelors" training in communications at the universities of the USA / N. Khomytsia // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2023**. – Вип. 64. – Р. 61–75.

Розглядається питання підготовки фахівців з комунікацій у провідних університетах Сполучених Штатів Америки за програмою бакалавра.

302. **Kravchenko S.** Technology of education and training in the USA: strategic dimension / S. Kravchenko // Український педагогічний журнал : фахове періодичне видання. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 26–34.

Представлено результати аналізу досвіду США з технологізації освіти і навчання, зокрема щодо застосування імерсивних технологій, які потенційно можуть стати одним із основних інструментів в освіті.

303. **ReSkill UA:** 30000 українців зможуть пройти навчання та опанувати нову професію // Голос України. – Київ, **2024**. – 9 серп. (№ 98). – С. 5.

Проект ReSkill UA реалізують Harry Monday разом з міжнародною платформою Coursera за підтримки Програми USAID "Конкурентоспроможна економіка України".

304. **Spitsyn Y.** Teacher's forecasting competence: a comparative analysis of professional standards in Estonia and Ukraine / Y. Spitsyn, V. Ieshchenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 57–61.

Наведено результати порівняльного аналізу структури та змісту прогностичної компетентності у професійних стандартах учителів України й Естонії.

305. **Tulin K.** Pedagogical innovations of training in the education sphere for national minorities (communities) in Ukraine and the countries of the European Union / K. Tulin // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 62–67.

Досліджено педагогічні інновації в освіті національних меншин (громад) в Україні та країнах Європейського Союзу. На сучасному етапі розвитку

України проблема забезпечення належної освіти представників національних меншин набуває особливої актуальності, оскільки ефективний підхід до цієї проблеми має велике значення для збереження злагоди між різними національностями в багатонаціональному суспільстві.

306. **Voitsikh I.** Emotional competence of a teacher of a higher education institution under martial law / I. Voitsikh, O. Polevyk // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 5–10.

Розглядаються питання розвитку та підтримки емоційної компетентності викладача закладу вищої освіти в умовах воєнного стану. Подано перелік проблем у сфері вищої освіти, що виникли в період воєнного стану, описано законодавчі документи щодо підтримки закладів вищої освіти в період воєнного часу. Зазначається, що перш ніж викладач зможе надати психологічну допомогу одному зі своїх студентів, він повинен навчитися допомагати собі сам.

307. **Zhilenko M.** Use of non-formal education elements in the organisation of students' independent work / M. Zhilenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 23–28.

Використання елементів неформальної освіти в організації самостійної роботи студентів.

308. **Zhykhorska O.** The use of chatbots in student education / O. Zhykhorska // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 29–33.

Розглядаються аспекти використання чат-ботів в освіті та їхній потенціал для оптимізації роботи викладачів і поліпшення процесу навчання.

Вища військова освіта

309. **Баглай М.** Зміст і структурні компоненти громадянської позиції курсантів військових закладів вищої освіти / М. Баглай // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України ;

Держ. вищ. навч. закл. "Донбас. держ. пед. ун-т". – Краматорськ, **2024**. – № 1 (105). – С. 130–142.

310. **Горбатюк А.** Спілкування майбутніх військовослужбовців Національної гвардії України у процесі професійної підготовки: нові підходи / А. Горбатюк // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 37–40.

311. **Дужий Р.** Результати підготовки військовослужбовців Збройних Сил України на курсах іноземних мов (англійська мова) / Р. Дужий, Т. Деркач // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 3. – С. 33–40.

312. **Єргідзей К.** Основні виклики і тенденції розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності сучасних офіцерів / К. Єргідзей, Ю. Розумовська // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих : зб. наук. пр. – Переяслав, **2024**. – С. 190–197.

313. **Мартинюк А.** "Запорука нашої перемоги – в усебічній підготовленості високоосвічених, умотивованих військових професіоналів" / А. Мартинюк ; бесіду вела А. Пугач // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 8 (77), серп. – С. 12–13.

"В умовах збройної агресії російської федерації проти України все більшої значущості набуває прагнення нашої країни до євроатлантичної інтеграції та набуття членства в НАТО. Вагомим кроком у цьому напрямі є трансформація військової освіти на засадах багаторівневості, професіоналізації, інноваційності, з урахуванням кращих набутків країн ЄС і Північноатлантичного альянсу та власного досвіду бойових дій. Про особливості впровадження нової моделі військової освіти у підготовку майбутніх офіцерів Національної гвардії України, що здійснює Київський інститут Національної гвардії України", – розповідає його очільник полковник Андрій Мартинюк.

314. **Павелко І. І.** Дослідження ефективності системи БАрС у формуванні стійких психологічних якостей у курсантів ВВНЗ / І. І. Павелко, Ю. В. Норчук, В. В. Луханін // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, **2024**. – № 2 (78). – С. 112–123.

315. **Рудинський В.** Підготовка майбутніх офіцерів до професійної діяльності як педагогічна проблема / В. Рудинський // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 1 (5). – С. 103–113.

316. **Семенов М.** Поняття професійна компетентність майбутнього офіцера у контексті педагогічної теорії / М. Семенов, О. Єсіпова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 150–155.

317. **Шумков І.** Концептуальні підходи формування фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ / І. Шумков // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 160–164.

318. **Ярошов М.** Особливості загальновійськової підготовки фахівців з вищою освітою в умовах комп'ютерно орієнтованого навчального середовища. / М. Ярошов // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих. – Переяслав, **2024**. – С. 559–564.

Вища медична освіта

319. **Білик Л.** Професійна підготовка медичних фахівців у процесі безперервного професійного розвитку / Л. Білик // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих : зб. наук. пр. – Переяслав, **2024**. – С. 140–144.

320. **Жебка І.** Формування світогляду студентів-медиків під час вивчення української мови / І. Жебка // Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні : мат. міжнар. наук. конф. 28–29 листоп. 1996 р. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Наук. т-во ім. Шевченка (США) ; [упоряд. В. Житник]. – Київ, **1998**. – С. 167–168.

321. **Кубікова К.** Використання штучного інтелекту в навчанні біології / К. Кубікова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 5 (225), трав. – С. 189–193.

322. **Кульчицький В. Й.** Формування патріотичних цінностей у здобувачів вищої освіти медичних закладів вищої освіти України в умовах

сьогодення / В. Й. Кульчицький // Медична освіта. – Тернопіль, 2024. – № 1 (103). – 27–32.

323. **Маланчук Л. М.** Інтеграція новітніх форм та методів навчання у медичних закладах вищої освіти з прикладами реального застосування / Л. М. Маланчук, С. О. Грабчак, С. Л. Маланчук // Медична освіта. – Тернопіль, 2024. – № 1 (103). – С. 66–70.

324. **Мельничук І.** Створення інтерактивного освітнього середовища у професійній підготовці майбутніх фахівців медицини / І. Мельничук // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, 2023. – Вип. 2 (06). – С. 85–93.

325. **Мельничук І.** Створення інтерактивного освітнього середовища у професійній підготовці майбутніх фахівців медицини / І. Мельничук // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. – Тернопіль, 2023. – Вип. 2 (6). – С. 85–93.

326. **Шляхи** оптимізації викладання загальної хірургії за умов Болонського процесу / В. П. Польовий, І. М. Кліщ, Б. В. Петрюк, О. В. Ротар, А. Я. Господарський // Медична освіта. – Тернопіль, 2024. – № 1 (103). – С. 48–52.

Вища мистецька освіта

327. **Білозерська Т.** Тенденції і перспективи розвитку національної мистецької освіти / Т. Білозерська // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін. ; упоряд. С. Луць ; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2024. – С. 112–113.

Мистецька освіта в Україні відіграє ключову роль у розвитку культури та суспільства, привносячи значущий внесок у формування творчої, освіченої та гармонійно розвиненої громадянської особистості. Вона надає інструменти для самовираження через різноманітні художні форми, такі як малювання,

музика, театр, література. Це стимулює критичне мислення та розвиває уяву. Мистецтво є неодмінною частиною культурної спадщини.

328. **Бокшан А.** Мистецька освіта Закарпаття: історико-культурні передумови / А. Бокшан // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін.; упоряд. С. Луць; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2024**. – С. 119–121.

329. **Дяченко А.** Концепції розвитку художньо-промислової освіти в Україні / А. Дяченко // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін.; упоряд. С. Луць; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2024**. – С. 95–98.

330. **Мендерецька Н.** Актуальні питання підготовки студентів образотворчого напрямку освіти / Н. Мендерецька // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін.; упоряд. С. Луць; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2024**. – С. 98–99.

331. **Підгурний І.** Роль культурної спадщини регіону в розвитку мистецької освіти Кам'яниччини / І. Підгурний // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції "Гагенмейстерські читання": [на тему]: Європейська Україна: культура, мистецтво, ідентичність: К-ПНУ ім. І. Огієнка, м. Кам'янець-Подільський, 1–2 груд. 2023 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка (Україна) [та ін.; упоряд. С. Луць; редкол.: С. Копилов та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2024**. – С. 94–95.

332. **Фрайт І.** Внесок Миколи Лисенка та Миколи Грінченка у розвиток музичної освіти України / І. Фрайт, Є. Шуневич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 3 (223), берез. – С. 117–122.

333. **Чистякова І.** Організаційно-змістові особливості професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у країнах Європейського Союзу / І. Чистякова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 4. – С. 53–58.

Фахова вища філологічна освіта

334. **Kuzmenko N.** Kyiv Slavic University: expenses and losses on the way of becoming / N. Kuzmenko // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (18). – Р. 34–37.

На прикладі Київського славістичного університету, одного із провідних закладів вищої освіти гуманітарного профілю з вивчення мов, культури та історії слов'янських народів, досліджено місце й роль закладів вищої освіти приватної форми власності у секторі вищої школи освітньої системи України в період з 90-х рр. ХХ ст. – початку ХХІ ст. у напрямі західноєвропейської інтеграції. Присвячена аналізу висвітлення історії організації, становлення й розвитку закладу вищої освіти державної форми власності Київського славістичного університету. Розглянуто етапи становлення університету: від установчих зборів засновників ГО "Київський славістичний університет" у листопаді 1992 р. до кінця 2016–2017 рр. (період стабільного розвитку) у Київському славістичному університеті.

335. **Дадак Д.** Можливості технології ситуаційного навчання у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів іноземної мови / Д. Дадак // Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих : зб. наук. пр. – Переяслав, **2024**. – С. 180–184.

Ситуаційний метод навчання, (кейс-метод від англ. case-study) заснований на опрацюванні студентами й учнями реальної життєвої ситуації. Був вперше застосований під час викладання управлінських дисциплін у Гарвардській бізнес-школі на початку ХХ ст. Під терміном "ситуація" або "кейс" в даному випадку розуміється стислий письмовий опис, що подає деталі ситуації та

ілюструє їх суперечливість, розмитість, неясність, щоб дати учням, студентам можливість висувати аргументи і дискутувати.

336. **Канюк О.** Використання цифрових сервісів при вивченні іноземної мови студентами спеціальності "Прикладна лінгвістика" / О. Канюк, Т. Бокоч // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2024**. – Вип. 1 (54). – С. 67–71.

337. **Карловас О.** Родина Грінченків і розвиток української лінгводидактики / О. Карловас // Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні : мат. міжнар. наук. конф. 28–29 листоп. 1996 р. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Наук. т-во ім. Шевченка (США) ; [упоряд. В. Житник ; редкол.: О. Калиновська та ін.]. – Київ, **1998**. – С. 23–25.

338. **Крижанівська М.** До проблеми викладання української фонетики англомовним студентам / М. Крижанівська // Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні : мат. міжнар. наук. конф. 28–29 листоп. 1996 р. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Наук. т-во ім. Шевченка (США) ; [упоряд. В. Житник ; редкол.: О. Калиновська та ін.]. – Київ, **1998**. – С. 183–185.

339. **Молоткіна В.** Теорія та методика викладання основ академічного письма в контексті реалізації новітніх освітніх ініціатив / В. Молоткіна, Л. Хмельницька // Часопис української історії. – Київ, **2023**. – Вип. 47. – С. 100–109.

340. **Ніколаєва С. Ю.** Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти 2020: вплив на навчання іноземних мов і культур в Україні / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – Київ, **2024**. – № 2 (118). – С. 3–14.

Юридична освіта

341. **Гришина Ю.** Продовжуємо аналізувати держзамовлення юристів на наступний навчальний рік / Ю. Гришина // Голос України. – Київ, **2024**. – (6 лип. (№ 74)). – С. 16.

342. **Кириленко С.** Організація юридичної освіти (спеціальність "Право") в Україні та Польщі: порівняльний аналіз / С. Кириленко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 4 (224), квіт. – С. 168–172.

343. **Кучерявенко М.** Системні підходи до викладання податково-правових дисциплін / М. Кучерявенко // Право України. – Київ, **2024**. – № 4. – С. 33–40.

344. **Олійник О.** Цивільний захист як освітня компонента професійної освіти (з досвіду викладання в ХНПУ ім. Г. С. Сковороди) / О. Олійник, О. Солошенко, М. Васильєва // Новий колегіум. – Харків, **2024**. – № 1 (113). – С. 41–48.

345. **Оніщук М.** "Наше завдання "привити" судді відповідні навички і вміння відправлення правосуддя" / М. Оніщук; розмову вів Ф. Іллюк // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–31 лип. (№ 29/30). – С. 6–9.